

BESLUIT

OPSCHRIFT

Vergadering van 24 februari 2015 — bestemd voor de gemeenteraad

Besluit nummer: 2015_BW_00121

Onderwerp

Omgevingsvergunning aardgastransportleiding Wapse-Vinkega - Besluitvorming College/ter kennisname Cie

Beknopte samenvatting

De ingediende zienswijzen ongegrond verklaren en de gevraagde omgevingsvergunning verlenen.

Bevoegd portefeuillehouder: Erik van Schelven

Betrokken portefeuillehouder: Erik van Schelven, Homme Geertsma, Klaas Smidt, Rikus Jager

Bestemd voor:

- Commissie Fysiek Domein en Middelen

HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS

AANHEF

Bijgevoegde bijlage(n):

- Zienswijzennota
- Bijlagen

MOTIVERING

Volgende feiten gaan aan de beslissing vooraf:

Vermilion heeft in de gemeente Westerveld een vergunning voor het doen van een proefboring naar gas op een locatie aan Noordenveldweg in Wapse. Deze proefboring is heeft eind augustus 2014 plaats gevonden. Omdat sprake is van een succesvolle boring waarbij sprake is van een winbare hoeveelheid, heeft Vermilion het vervolgtraject ingezet. Door Vermilion is bij het bevoegd gezag, in dit geval het Ministerie van Economische Zaken (EZ) een aanvraag omgevingsvergunning ingediend om de boorlocatie aan Noordenveldweg in Wapse om te zetten naar een winlocatie. Het onderscheid in bevoegd gezag bij aanvragen rondom gaswinning (mijnbouw) is wettelijk vastgelegd. Regels omtrent mijnbouw zijn te vinden in o.a. Mijnbouwwet, Besluit algemene regels milieu mijnbouw en Wabo.

Voor de aanleg van de boorlocatie ten behoeve van de boring is afgeweken van het bestemmingsplan aangezien een boorlocatie niet past in het geldende bestemmingsplan. Bij die procedure is door de raad op 15 oktober 2013 een verklaring van geen bedenkingen afgegeven.

Om het gewonnen gas uiteindelijk af te kunnen voeren, is een nieuw leidingtracé nodig vanaf Wapse naar de locatie van Vermilion aan Westvierderparten (locatie Vinkega, gemeente Weststellingwerf) en dan vervolg naar het behandelstation in Garijp. Het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied had een regeling die voorzag in de aanleg van nieuwe leidingen. Echter zijn de agrarische bestemmingen bij uitspraak van de Raad van State op 6 augustus 2014 vernietigd en moet er getoetst worden aan de oude bestemmingsplannen voor het buitengebied van Diever en Vledder. Om een omgevingsvergunning te kunnen verlenen dient, op grond van de uitgebreide procedure volgens de Wabo, een verklaring van geen bedenking door de raad te worden afgegeven. Bij de

invoering van de Wabo is door de gemeenteraad van Westerveld een lijst vastgesteld met gevallen waarbij geen verklaring van geen bedenkingen afgegeven hoeft te worden. Dit soort aanvragen staan niet vermeld op deze lijst. De gemeenteraad heeft op 23 september 2014 besloten om de Verklaring van geen bedenkingen af te geven

Op 29 oktober 2014 is in het huis-aan-huisblad Da's Mooi bekend gemaakt dat het "Ontwerpbesluit omgevingsvergunning aardgastransportleiding Wapse - Vinkega" met ingang van 30 oktober 2014 gedurende zes weken voor een ieder ter inzage ligt.

Het ontwerpbesluit betreft een besluit op aanvraag van Vermilion Oil & Gas Netherlands B.V. voor een omgevingsvergunning voor de aanleg van een ondergrondse buisleiding voor het transport van aardgas van de mijnbouwlocatie Wapse-1 naar de mijnbouwlocatie Vinkega-1 in de gemeente Weststellingwerf (aardgastransportleiding).

Gedurende de termijn van terinzagelegging heeft een ieder omtrent het ontwerpbesluit schriftelijk of mondeling een zienswijze kenbaar kunnen maken.

In deze periode zijn twee zienswijzen ontvangen, van Staatsbosbeheer en van Vereniging Milieudefensie (Amsterdam)/Milieudefensiegroep Westerveld (Havelte).

Er moet nu afgewogen worden of de zienswijzen aanleiding geven tot een weigering of aanpassing van de vergunning.

Deze beslissing wordt genomen om volgende redenen:

Voor beantwoording van de zienswijzen wordt verwezen naar de bijlage bij dit voorstel. Er kan geconcludeerd worden dat de zienswijzen geen aanleiding geven tot niet overgaan tot vergunningverlening.

Legt aan de gemeenteraad voor ter beslissing:

VOORSTEL

Besluitpunt 1:

De ingediende zienswijzen ongegrond te verklaren.

Besluitpunt 2:

De gevraagde omgevingsvergunning verlenen.

BIJKOMENDE INFO BIJ HET BESLUIT

Dienstverlening — Leefomgeving

BIJLAGEN DIE INTEGRAAL DEEL UITMAKEN VAN HET BESLUIT

- Zienswijzennota
- Bijlagen

Zienswijzennota

Omgevingsvergunning aardgastransportleiding

Wapse-Vinkega

1. Inleiding

1.1 Algemeen

Op 29 oktober 2014 is in het huis-aan-huisblad *Da's Mooi* bekend gemaakt dat het "Ontwerpbesluit omgevingsvergunning aardgastransportleiding Wapse - Vinkega" ('ontwerpbesluit') met ingang van 30 oktober 2014 gedurende zes weken voor een ieder ter inzage ligt.

Het ontwerpbesluit betreft een besluit op aanvraag van Vermilion Oil & Gas Netherlands B.V. ('Vermilion') voor een omgevingsvergunning voor de aanleg van een ondergrondse buisleiding voor het transport van aardgas van de mijnbouwlocatie Wapse-1 naar de mijnbouwlocatie Vinkega-1 in de gemeente Weststellingwerf (aardgastransportleiding).

Gedurende de termijn van terinzagelegging heeft een ieder omtrent het ontwerpbesluit schriftelijk of mondeling een zienswijze kenbaar kunnen maken.

In deze periode zijn twee zienswijzen ontvangen, van Staatsbosbeheer en van Vereniging Milieudefensie (Amsterdam)/ Milieudefensiegroep Westerveld (Havelte) (hierna 'Milieudefensie').

In het navolgende is een samenvatting gegeven van de ingekomen zienswijzen met daarop een reactie.

2. Behandeling zienswijzen

De zienswijzen worden hieronder, indien mogelijk, samengevat weergegeven. Dit betekent niet dat onderdelen van de reacties die niet expliciet worden benoemd niet bij de beoordeling zijn betrokken. De reacties zijn in hun totaliteit beoordeeld.

2.1 Zienswijzen

ZIENSWIJZE STAATSBOSBEHEER

Staatsbosbeheer ziet graag dat de diepte van de leiding wordt afgestemd op de toekomstige inrichting van het Nationaal Natuurnetwerk. Voor de percelen die niet behoren tot het Nationaal Natuurnetwerk verzoekt Staatsbosbeheer in de vergunning op te nemen dat bij graafwerkzaamheden de grondlagen zoveel als mogelijk in de oorspronkelijke staat worden teruggebracht.

Reactie gemeente:

Met Staatsbosbeheer heeft in het voortraject overleg plaatsgevonden, omdat Staatsbosbeheer eigenaar is van gronden waarin de Aardgastransportleiding voor een deel geprojecteerd is. In deze overleggen is de afstemming van de aanleg van de Aardgastransportleiding op de toekomstige inrichting van het Nationaal Natuurnetwerk niet ter sprake gebracht. Naar aanleiding van de zienswijze van Staatsbosbeheer heeft aanvullend overleg tussen Vermilion en Staatsbosbeheer plaatsgevonden. Daarin is afgesproken dat de bepaling van de diepte van de Aardgastransportleiding ter plekke alsnog zal worden afgestemd op de inrichtingsplannen van het Nationaal Natuurnetwerk.

Voor de graafwerkzaamheden geldt dat eerst de teelaarde wordt ontgraven en in een tijdelijk depot gezet naast het tracé, gescheiden van de later te ontgraven ondergrond. Na aanleg van de Aardgastransportleiding wordt, in omgekeerde volgorde van ontgraving, de in depot gezette ondergrond ingebracht. Als laatste wordt de teelaardelaag weer terug op haar plaats gebracht en wordt het tracé afgewerkt en ingezaaid. De grondlagen worden derhalve zoveel als mogelijk in de oorspronkelijke staat teruggebracht.

ZIENSWIJZE MILIEUDEFENSIE

Algemene opmerking vooraf

In haar zienswijze vermeldt Milieudefensie op diverse plaatsen de procedure bij de Rechtbank Noord-Nederland inzake het beroep van Milieudefensie tegen de verleende omgevingsvergunning voor de proefboorlocatie Wapse-1. Inmiddels heeft de rechtbank in deze procedure uitspraak gedaan (**Bijlage 1**). De rechtbank oordeelt o.a. dat “de van de vergunde activiteiten te verwachten gevolgen voor de omliggende flora en fauna en het milieu in de ruimtelijke onderbouwing goed in kaart [zijn] gebracht” en dat “deze niet zodanig [zijn] dat verweerder de vergunning in redelijkheid niet heeft kunnen verlenen”(r.o. 13.1, 2^e tekstblok). Tevens oordeelt de rechtbank dat “geen aanleiding [is] voor het verbinden van voorschriften aan de vergunning” gelet op de ruimtelijke onderbouwing (r.o. 13.1, 3^e tekstblok).

Hoewel deze uitspraak niet ziet op onderhavig ontwerpbesluit voor de aardgastransportleiding, maar op de omgevingsvergunning voor de proefboorlocatie Wapse-1, hanteert Vermilion dezelfde zorgvuldigheid en maakt zij gebruik van dezelfde onderzoeksbureaus en onderzoeksmethoden voor de aardgastransportleiding als zij voor de proefboorlocatie heeft gebruikt. Geconcludeerd mag dan ook worden dat ook in onderhavige procedure de te verwachten gevolgen voor flora en fauna en het milieu goed in kaart zijn gebracht in de ruimtelijke onderbouwing, dat deze gevolgen niet zodanig zijn dat de vergunning niet kan worden verleend, en dat geen aanleiding is voor het verbinden van voorschriften aan de vergunning.

In deze reactie op de zienswijze van Milieudefensie is de volgorde en nummering van de betreffende zienswijze aangehouden.

1. Locatiekeuze

Zienswijze Milieudefensie:

In een eerdere zienswijze, d.d. 15 december 2013, gaf Milieudefensie al aan dat de locatie ongelukkig gekozen was. Tijdens de zittingen op 22 mei 2014 en 18 september 2014 bij de rechtbank Noord Nederland heeft Milieudefensie nogmaals aangegeven dat de (proef)boorlocatie volgens haar niet goed gekozen is door Vermilion en de gemeente Westerveld. De, vanuit het standpunt van Milieudefensie gezien, slecht gekozen locatie dient nu als uitgangspunt voor het aan te leggen leidingtracé.

Reactie gemeente:

Het ontwerpbesluit heeft betrekking op de aanleg van de aardgastransportleiding. De keuze voor de locatie Wapse-1 maakt geen onderdeel uit van onderhavige procedure. Voornoemde opmerking van Milieudefensie is derhalve niet relevant in onderhavige procedure.

1.2 Uitgangspunt van zienswijze

Zienswijze Milieudefensie:

Milieudefensie bestrijdt het standpunt dat geen ontheffingen of vergunningen krachtens de Flora- en Faunawet, Natura 2000- en EHS-wetgeving en geen mer-plicht zijn vereist. Voor zover verlening van de vereiste vergunningen dan wel ontheffingen wel mogelijk is verzoekt Milieudefensie de gemeente Westerveld deze aanbevelingen als waarborg op te nemen in de vergunning.

Reactie gemeente:

Uit de, bij de vergunningaanvraag meegestuurde, 'Aardgastransportleiding Wapse-Vinkega Toetsing Natuurwetgeving' van RoyalHaskoningDHV van juli 2014 ('natuurtoets') blijkt dat ten behoeve van de aardgastransportleiding onderzoek is gedaan naar de mogelijke effecten van het aanleggen van de aardgastransportleiding op flora en fauna, de EHS en Natura 2000-gebieden. Geconcludeerd wordt dat met inachtneming van de in de natuurtoets genoemde aanbevelingen en adviezen geen negatieve effecten worden verwacht op beschermde soorten als gevolg van het aanleggen van de aardgastransportleiding. Tevens wordt geconcludeerd dat (significant) negatieve effecten als gevolg van stikstofdepositie zijn uit te sluiten.

De te verwachten gevolgen voor de omliggende flora en fauna en het milieu zijn derhalve door Vermilion goed in kaart gebracht en deze zijn niet zodanig dat de vergunning in redelijkheid niet zou kunnen worden verleend. Een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet ('Nbw'), een ontheffing op grond van de Flora- en Faunawet ('FF-wet') of het uitvoeren van een milieueffectrapportage zijn niet noodzakelijk.

De natuurtoets vormt onderdeel van de aanvraag. Er is geen aanleiding voor het verbinden van voorschriften aan de vergunning over het uitvoeren van de in de natuurtoets genoemde aanbevelingen en adviezen.

2.1 Uitspraak Raad van State inzake broedseizoen

Zienswijze Milieudefensie:

De Gemeente gaf eerder aan niet het bevoegd gezag te zijn voor handhaving van de Flora en faunawet (zoals m.b.t. de verbodsbepaling artikel 11 waarop het aangehaalde citaat betrekking heeft). De gemeente is echter onder bepaalde omstandigheden wel bevoegd aanbevelingen als dwingend op te nemen in de omgevingsvergunning, zoals blijkt in de volgende uitspraak van de Raad van State: zaaknummer 200308221/1 uit 2004.

Reactie gemeente:

In de door Milieudefensie geciteerde uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State ('ABRvS') staat niet dat alleen buiten het broedseizoen gewerkt mag worden. In de uitspraak is enkel aangegeven dat wanneer het voornemen is dat geen werkzaamheden in het broedseizoen plaatsvinden en dit in de considerans van het besluit is opgenomen, dit ook als zodanig in de vergunningvoorschriften moet zijn opgenomen. In zoverre is de verwijzing naar de uitspraak niet relevant omdat in het ontwerpbesluit niet naar voren wordt gebracht dat in het broedseizoen geen werkzaamheden zullen plaatsvinden.

Bovendien is de uitspraak niet relevant, omdat in die procedure een vergunning op grond van artikel 40 van de Mijnbouwwet (mijnbouwmilieuvergunning) aan de orde was, hetgeen in onderhavig geval niet zo is.

Tot slot is niet bepalend of werkzaamheden al dan niet in het broedseizoen worden uitgevoerd, maar of sprake is van verstoring van broedende vogels, hetgeen reeds op grond van de FF-wet is verboden. Een vergunningvoorschrift dienaangaande is dan ook overbodig.

2.2 Mitigatie en de definitie van broedseizoen

Zienswijze Milieudefensie:

Milieudefensie is van mening dat een ontheffing op grond van de Flora- en faunawet aangevraagd dient te worden om in het broedseizoen met de werkzaamheden te kunnen beginnen. Milieudefensie is van mening dat het treffen van mitigerende maatregelen onvoldoende zijn om effecten op de flora en fauna (zoals broedende vogels) te voorkomen.

Reactie gemeente:

Het nemen van mitigerende maatregelen om verstoring van broedende vogels te voorkomen, is niet in strijd met de FF-wet. Indien maatregelen worden genomen om overtreding van een verbodsbepaling te voorkomen, mogen die worden meegerekend bij de beantwoording van de vraag of een ontheffing is vereist (ABRvS, 15 februari 2012, 201104545/1/T1/A3).

De mitigerende maatregelen worden zorgvuldig uitgevoerd onder begeleiding van een ter zake kundige. Wanneer door mitigerende maatregelen wordt gewaarborgd dat geen broedende vogels worden verstoord, kan worden aangevallen met de werkzaamheden in het broedseizoen.

Vergelijkbare mitigerende maatregelen en procedures die door Vermilion voor de aardgastransportleiding zullen worden gehanteerd, zijn in het kader van de proefboorlocatie Wapse-1 door de Rijkdienst voor Ondernemend Nederland ('RVO') beoordeeld. Uit de reactie van RVO (8 december 2014, kenmerk F2014006732, [bijlage 2](#), 'Afwijzing handhavingsverzoek') blijkt dat zorgvuldig en voldoende onderzoek is verricht.

Overigens komt Milieudefensie op pagina 6 van de zienswijze met een citaat dat betrekking heeft op een geheel ander project, de aardgastransportleiding De Hoeve. De relevantie hiervan voor onderhavig ontwerpbesluit is onduidelijk.

Zienswijze Milieudefensie:

Milieudefensie is van mening dat het treffen van mitigerende maatregelen ten tijde van de aanleg van de proefboorlocatie Wapse-1 heeft geleid tot onomkeerbare gevolgen voor fauna en flora. Hierbij verwijst zij naar Citaat rechtbank Noord-Nederland (d.d. 27 mei 2014, inzake aanleg proefboorlocatie Wapse I, zaaknummer AWB 14/1856): "Dit geldt te meer nu verzoekster heeft aangevoerd dat de werkzaamheden in het broedseizoen zijn aangevallen. Voor zover deze stelling moet worden gevolgd, betekent dit dat reeds nu sprake is van onomkeerbare gevolgen in de zin van flora en fauna is verstoord".

De voorzieningenrechter overweegt overigens dat vergunninghouder, om de start van de werkzaamheden in het broedseizoen mogelijk te maken, voorafgaand aan het broedseizoen mitigerende maatregelen heeft getroffen om de locatie ongeschikt te maken als broedgebied. Verzoekster heeft dit niet bestreden".

Reactie gemeente:

De voorzieningenrechter heeft geen oordeel gegeven of al dan niet sprake was van een verstoring van flora en fauna in strijd met de FF-wet. Het betreffende citaat ziet enkel op het oordeel dat geen sprake is van een spoedeisend belang omdat de werkzaamheden reeds waren aangevangen, en derhalve reeds sprake was van onomkeerbare gevolgen.

Zienswijze Milieudefensie:

Tijdens een gesprek heeft Vermilion aangegeven dat de werkzaamheden in het broedseizoen zullen starten, en dat geen sprake is van een broedseizoen omdat door de mitigerende maatregelen geen broedende vogels aanwezig zullen zijn.

Reactie gemeente:

Vermilion bestrijdt deze weergave van het gesprek. Wij nemen voor het overige deze interpretatie van Milieudefensie voor kennisgeving aan.

Zienswijze Milieudefensie:

Milieudefensie geeft aan dat tijdens de informatieavond met betrekking tot de voorgenomen gasproductie op de locatie Wapse-1, georganiseerd door Vermilion, inwoners klaagden over de indringende heigeluiden en ander bouwoverlast. In het verslag van de informatieavond staat dat klachten over heiwerkzaamheden een leermoment is voor Vermilion. Milieudefensie verzoekt de Gemeente navraag te doen over dit leermoment.

Reactie gemeente:

Daargelaten het feit dat het ontwerpbesluit de aanleg van de aardgastransportleiding betreft, en niet de locatie Wapse-1 en deze opmerking van Milieudefensie in onderhavige procedure derhalve niet relevant is, betreft het genoemde 'leermoment' voor Vermilion dat in de communicatie naar de omgeving voorafgaand aan proefboorwerkzaamheden over mogelijke hinder duidelijker aandacht moet worden besteed aan het aspect 'geluid'.

2.3 Aanscherping artikel 11 Flora- en faunawet

Zienswijze Milieudefensie:

Milieudefensie is van mening dat Vermilion de aanscherping van artikel 11 van de Flora- en faunawet niet goed interpreteert. Deze aanscherping houdt in dat ook rekening gehouden dient te worden met de functionele leefomgeving van broedvogels in de directe omgeving (waaronder 3 rode lijst-soorten). De werkwijze van Vermilion (door te starten in het broedseizoen) leidt tot terugdringen/afname van foerageergebied en gebiedsverlies.

Reactie gemeente:

De werkzaamheden zijn van tijdelijke aard en zullen met zekerheid niet leiden tot verandering van het functioneel leefgebied van vogels, dan wel andere fauna- en/of florasoorten. Ook met inachtneming van de

aanscherping van de interpretatie van artikel 11 is geen sprake van aantasting van het functioneel leefgebied van de door Milieudefensie genoemde soorten.

Aanvullend hierop is het niet aannemelijk dat de te nemen mitigerende maatregelen van wezenlijke invloed zijn op de staat van instandhouding van de in de omgeving aanwezige vogelsoorten. Het betreft geen permanente afname van broedbiotoop, dan wel leefgebied van de aanwezige soorten. Verder is er voldoende alternatief broedbiotoop en foerageergebied aanwezig in de omgeving van het plangebied.

Overigens ziet het citaat op pagina 7 van de zienswijze niet op de aardgastransportleiding.

3.1 Leidingtracé door en direct gelegen aan Natura 2000 gebied

Zienswijze Milieudefensie:

Milieudefensie vraagt zich af waarom er geen aanvullend vogelonderzoek is uitgevoerd gezien het feit dat de beoogde aardgastransportleiding voor een klein gedeelte door het Natura 2000 en deels langs het Natura 2000 wordt gelegd. Daarnaast merkt zij op dat als mitigerende maatregel de leiding deels wordt gelegd met behulp van een gestuurde boring. Het aantal gestuurde boringen varieert van 12 tot 15 stuks in de verschillende rapportages bij de vergunningaanvraag. Milieudefensie vraagt de gemeente om in de vergunning op te nemen dat de gestuurde boringen (15 stuks) worden verricht conform de getoonde kaart op de informatieavond ten behoeve van de aardgasproductie.

Indien niet met zekerheid kan worden aangenomen dat de 15 gestuurde boringen worden verricht kan niet met zekerheid worden aangenomen dat de aanleg van de aardgastransportleiding niet leidt tot negatieve effecten zoals wordt geconcludeerd in de Natuurtoets. Hierbij verwijst de Milieudefensie naar een citaat van het Europese Hof van Justitie (zaaknummer C-521/12, mei 2004) waarin is aangegeven dat maatregelen die in een project worden genomen om de schadelijke gevolgen te compenseren mogen niet bij de beoordeling van de gevolgen van het project in aanmerking worden genomen.

Reactie gemeente:

Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk omdat geen effecten te verwachten zijn omdat de aardgastransportleiding ter hoogte van het Natura 2000-gebied door middel van een gestuurde boring wordt aangelegd. Het feit dat een deel van de aardgastransportleiding wordt aangelegd door een gestuurde boring, is niet aan te merken als een mitigerende maatregel. Deze wijze van uitvoering mag daarmee wel degelijk in de beoordeling van de gevolgen van de aanleg van de Aardgastransportleiding worden betrokken. Het betreffende citaat van het Europese Hof van Justitie is dan ook niet aan de orde.

De aardgastransportleiding wordt conform de kaart in bijlage 1 behorend bij de ruimtelijke onderbouwing op 15 locaties gelegd met behulp van een gestuurde boring. Op deze kaart is het totale leidingtracé weergegeven inclusief de 15 locaties van de gestuurde boringen. Het gehele tracé is voor het grootste deel gelegen in de gemeente Westerveld en voor een klein gedeelte in de gemeente Weststellingwerf. In het deel van leidingtracé in de gemeente Westerveld zijn 12 gestuurde boringen voorzien (zie § 4.2 van de ruimtelijke onderbouwing). De overige gestuurde boringen zijn voorzien in de gemeente Weststellingwerf.

De ruimtelijke onderbouwing maakt deel uit van de vergunning. Op basis hiervan hoeft niet in de vergunning expliciet te worden opgenomen dat de gestuurde boringen worden verricht conform de kaart bij de ruimtelijke onderbouwing.

3.2 Het voorzorgsbeginsel

Zienswijze Milieudefensie:

Volgens artikel 19d Natuurbeschermingswet en het daarin besloten voorzorgsbeginsel dient aangetoond te worden dat er geen negatieve effecten zullen zijn. En niet op basis van oriënterende onderzoeken en gedateerde gegevens maar op basis van vakgericht onderzoek en recente gegevens en als zodanig opgenomen in goedgekeurde soortenstandaard én een ecologisch werkprotocol als onderdeel van de vergunning, waarmee voldoende wordt aangetoond, in het kader van voorzorgsbeginsel, dat effecten inderdaad niet te verwachten zijn. Met deze werkwijze kan Vermilion niet aantonen dat vooraf alle voorzorgsmaatregelen zijn genomen om schade te voorkomen. Bovendien is dan niet uitgesloten dat pas na schade het protocol ter hand wordt genomen.

Als voorbeeld dat het niet duidelijk is dat er op voorhand geen negatieve effecten zijn te verwachten noemt Milieudefensie dat volgens de omwonenden nabij het leidingtracé een dassenburcht aanwezig is. In kader van de Natuurtoets is een oriënterend onderzoek uitgevoerd en geen dassenburcht aangetroffen.

Wij verzoeken de gemeente dwingend op te nemen dat het ecologisch werkprotocol bij de vergunning hoort en niet na vergunning verlening wordt opgesteld. Hierbij verzoekt Milieudefensie de gemeente nogmaals om het aantal gestuurde boringen als dwingend op te nemen in de vergunning.

Reactie gemeente:

Zoals onder 3.1 aangegeven wordt de Aardgastransportleiding op 15 plaatsen aangelegd met behulp van een gestuurde boring. Wanneer gewerkt wordt met een gestuurde boring is met zekerheid geen sprake van verstoring die zal leiden tot (significant) negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied. Hiermee wordt voldaan aan het voorzorgsbeginsel. Het aantal gasboringen is, zoals aangegeven bij punt 3.1 opgenomen in de ruimtelijke onderbouwing, welke deel zal uitmaken van het de vergunning.

Uit de natuurtoets volgt dat op basis van de wijze van uitvoering van de werkzaamheden en de gevoeligheid van de verschillende doelsoorten geen negatieve effecten zullen optreden. Hiermee is geen aanleiding en noodzaak om verder onderzoek uit te voeren op basis van meer gedetailleerde en meer recente verspreidingsgegevens, etc.

In kader van de natuurtoets is een oriënterend veldonderzoek (18 juni 2014) uitgevoerd waarbij geen dassenburchten zijn aangetroffen, wel sporen van een das. In een straal van 750 meter rondom deze sporen is gezocht naar de aanwezigheid van een dassenburcht.

Later is in de directe nabijheid van het tracé een vers gegraven bij-burcht aangetroffen. Naar aanleiding hiervan is een aanvullend veldonderzoek (3 december 2014) en een effectbeoordeling uitgevoerd. Op basis hiervan zijn vervolgens passende mitigerende maatregelen geformuleerd waarmee effecten op de das en zijn functionele leefgebied worden voorkomen (Zie [bijlage 3](#), 'Effectbeoordeling das').

Voorafgaand aan de uitvoering van de werkzaamheden wordt een ecologisch werkprotocol opgesteld door een ter zake kundige. In dit protocol worden de aanbevelingen uit de natuurtoets en de aanbevelingen uit de aanvullende beoordeling ten aanzien van de dassenburcht opgenomen.

Door het opvolgen van deze aanbevelingen zijn negatieve effecten op de aanwezige beschermde soorten ten tijde van de aanleg van de aardgastransportleiding uitgesloten en worden de verbodsbepalingen uit de FF-wet niet overtreden.

Als gevolg van het aantreffen van de recent gegraven bij-burcht zal een extra horizontale boring worden uitgevoerd ter hoogte van deze bij-burcht om zo eventuele negatieve effecten op de das te voorkomen.

Een ecologisch werkprotocol is een dynamisch werkdocument en heeft niet bij de vergunningaanvraag te worden ingediend. Als gevolg van natuurlijke dynamiek is het zeer aannemelijk dat het protocol als gevolg van veranderde omstandigheden aangepast dient te worden om overtredingen van de verbodsbepalingen uit de FF-wet te voorkomen.

4.1 De rapportages van adviesbureau Haskoning

Zienswijze Milieudefensie:

Uit de rapportage van Haskoning 'Ruimtelijke onderbouwing aardgastransportleiding Wapse -Vinkega', de bijbehorende M.e.r. Beoordeling en de 'Toetsing natuurwetgeving' blijkt dat tijdens de aanleg ervan (natuurlijke) knelpunten in het tracé zullen worden ondervonden. Het tracé zal deels dóór en langs Natura 2000 en EHS gebieden aangelegd worden en "direct gelegen" zijn aan Nationaal park Drents Friese woud/Natura 2000.

Reactie gemeente:

Dit is meegenomen in de M.e.r.bewoordeling en de toetsing natuurwetgeving. Derhalve ter kennisgeving aangenomen.

4.2 Aanbevelingen van Haskoning

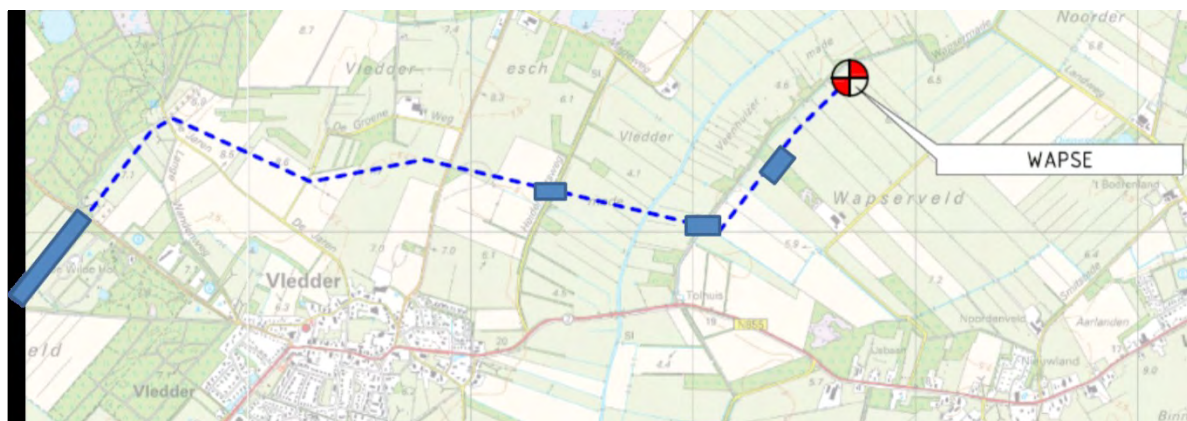
Zienswijze Milieudefensie:

Nabij het leidingtracé is het niet uit te sluiten dat op een aantal locaties mogelijk de hazelworm voorkomt. De hazelworm kan mogelijk als gevolg van de aanleg van de leiding worden verstoord indien deze werkzaamheden in de winterrustperiode van de hazelworm plaatsvinden.

Milieudefensie stelt dat een ontheffing in kader van de Flora- en faunawet dient te worden aangevraagd en verzocht de gemeente doordat Vermilion de mogelijke locaties waar de hazelworm niet kan/wil tonen in kader van het voorzorgbeginsel artikel 19d Natuurbeschermingswet in de vergunning op te nemen dat niet tijdens de winterrustperiode (dec - maart) gestart zal worden in het plangebied.

Reactie gemeente:

In de natuurtoets is aangegeven dat de hazelworm voor kan komen aan de randen van de houtwallen en bospercelen in het plangebied. In onderstaande figuur zijn deze locaties () aangegeven.

In de natuurtoets staat dat de werkzaamheden tijdens de winterrust kunnen leiden tot effecten op de hazelworm. Buiten de winterrustperiode zijn effecten op de hazelworm niet direct te verwachten, omdat de hazelworm tijdig het plangebied kan verlaten wanneer de werkzaamheden aanvangen. Echter met inachtneming van mitigerende maatregelen (zie natuurtoets) kunnen de werkzaamheden in de winterrustperiode plaatsvinden zonder dat deze leiden tot nadelige effecten op de hazelworm.

Het opnemen van vergunningvoorschriften om overtreding van de FF-wet te voorkomen, is niet nodig omdat dit al in de wet zelf is verboden.

Zienswijze Milieudefensie:

Milieudefensie verzoekt de Gemeente dwingend voor te schrijven géén werkzaamheden te verrichten in het broedseizoen (januari t/m oktober). Verder verzoekt Milieudefensie de Gemeente om uitleg aan Vermilion te vragen over hun interpretatie van 'broedseizoen' en of mitigatie mag worden aangewend om ongelimiteerd alle werkzaamheden te kunnen uitvoeren die horen bij het werkplan en die ongeacht de externe werking ervan (die gehoord, gezien en gevoeld wordt) tóch niet als schade aan een broedseizoen zou hoeven te worden beschouwd, omdat een broedseizoen buiten het plangebied wél, maar in het plangebied niet zou bestaan.

Reactie gemeente:

Er is geen wettelijke periode voor het broedseizoen. Er is sprake van een broedseizoen op het moment dat er broedende vogels aanwezig zijn, ongeacht de periode van het jaar. De in de natuurtoets op pagina 17 genoemde periode van januari tot en met oktober betreft de theoretische periode dat door broedvogels nog gebruikt kan worden als broedperiode; afhankelijk van verschillende aspecten kunnen broedvogels eerder dan wel later gaan broeden. In het vervolg van de natuurtoets wordt de vaak standaard geciteerde periode van 15 maart tot en met 15 juli aangeduid als broedperiode. Dit betreft het “hoofdbroedseizoen”.

Het voornemen van Vermilion om maatregelen te treffen om verstoring van broedende vogels te voorkomen, is niet in strijd met de FF-wet, zoals ook is bevestigd in de afwijzing handhavingsverzoek. Er is geen sprake van overtreding van de FF-wet.

Het opnemen van vergunningvoorschriften om overtreding van de FF-wet te voorkomen, is niet nodig omdat dit al in de wet zelf is verboden.

Zienswijze Milieudefensie:

Milieudefensie verzoekt dwingend voor te schrijven dat enkel werkzaamheden worden verricht tussen zonsopgang en zonsondergang of van 7.00 uur 's morgens tot 16.00 uur 's avonds ter plaatse van de locaties waar vleermuizen voorkomen of ter plaatse van de locaties die mogelijk geschikt zijn als habitat voor vleermuizen.

Reactie gemeente:

De werkzaamheden ten behoeve van de aanleg van de aardgastransportleiding vinden over het algemeen plaats bij daglicht. De werktijden zullen veelal van 07.00 uur tot 18.00 uur zijn. Binnen dit tijdsraam zullen ook

de gestuurde boringen veelal worden uitgevoerd. Het kan echter voorkomen dat de werkzaamheden voor de gestuurde boringen incidenteel uitlopen tot circa 21.00 uur. Uit de natuurtoets volgt dat er nog voldoende tijd en alternatief foerageergebied is voor eventueel aanwezige vleermuizen wanneer tot 21.00 uur wordt doorgewerkt.

Op basis hiervan is het niet noodzakelijk een voorschrift in de vergunning op te nemen over de werktijden waarbinnen de werkzaamheden mogen plaatsvinden.

4.3 Mitigerende maatregelen

Zienswijze Milieudefensie:

De wijze waarop Vermilion mitigatie hanteert is een uitholling van het begrip ecologie. Vermilion is, middels mitigatie, niet alleen voornemens broedende vogels te weren uit het werk/plangebied (om zodoende te kunnen stellen dat er juridisch geen sprake zou zijn van een broedseizoen) maar tevens uit direct aangrenzende gebieden, w.o. EHS en Natura-2000gebieden. Milieudefensie meent daarom dat broedvogelwerende maatregelen, zoals gehanteerd door Vermilion, puur bedrijfsgericht zijn en waarbij géén rekening wordt gehouden met het behoud van de ecologische functionaliteit van het omliggende gebied en dus in strijd met de in de Natuurtoets genoemde punten op basis waarvan kan worden bepaald of functionaliteit van de broedbiotoop wordt aangetast.

Reactie gemeente:

Maatregelen die zien op het voorkomen van de in de FF-wet genoemde verboden, mogen worden betrokken bij de beoordeling of één van die verboden wordt overtreden. De in de natuurtoets genoemde mitigerende maatregelen voorkomen dat vogels gaan broeden ter plaatse van en in de directe omgeving van het leidingtracé, waarmee negatieve effecten op broedende vogels zelf voorkomen worden.

Van effecten op de (lokale) populatie of de stand van instandhouding is geen sprake omdat voldoende alternatief broedgebied beschikbaar blijft. Verder zijn de maatregelen slechts eenmalig en van tijdelijke aard. De functionaliteit van het gebied als broedbiotoop wordt niet beïnvloed.

Op basis hiervan kan worden geconcludeerd dat wordt voldaan aan de eisen die aan mitigatie worden gesteld.

4.4 Vogelonderzoek

Zienswijze Milieudefensie:

Haskoning geeft aan dat in het plangebied (10 km lang) slechts "enkele weidevogels (waaronder een kieviet), een buizerd, een boomvalk" en "algemene soorten zoals koolmees en merels" zijn waargenomen (zie natuurtoets, pag.32). Alhoewel Haskoning inderdaad aangeeft slechts een oriënterend vogelonderzoek te hebben gedaan is het onduidelijk waarom er geen nader onderzoek is ingesteld, gezien de instandhoudingsdoelstellingen van het direct naastgelegen Natura 2000 gebied. Bovendien is het onduidelijk waarom geen contact is gezocht met Sovon, de autoriteit op dit gebied, die wel veld/vakgericht vogelonderzoek doet.

Reactie gemeente:

Dat Milieudefensie van oordeel is dat de broedvogelinventarisatie van de heer Van Dijk beter is dan de namens initiatiefnemer uitgevoerde onderzoeken, wil niet zeggen dat de natuurtoets gebaseerd is op onjuiste gegevens. Voor de natuurtoets zijn diverse bronnen gebruikt. Aanvullend onderzoek (meer gedetailleerd onderzoek) is

niet noodzakelijk, omdat geen effecten te verwachten zijn omdat de aardgastransportleiding ter hoogte van het Natura 2000-gebied door een gestuurde boring wordt aangelegd.

Het rapport van de heer Van Dijk ziet op de proefboorlocatie Wapse-1, niet op de Aardgastransportleiding, en is derhalve niet relevant. Desondanks kan ten aanzien van de Aardgastransportleiding het volgende worden geconcludeerd:

Ten aanzien van de Grauwe Klauwier geldt dat volgens de rapportage van de heer Van Dijk één broedpaar in de omgeving van de mijnbouwlocatie Wapse-1 is waargenomen. Een mogelijke eenmalige beperking van de rust in een klein deel van het leefgebied van één broedpaar als gevolg van de tijdelijke werkzaamheden bij de aanleg van de aardgastransportleiding, zal niet van wezenlijke invloed zijn op de staat van instandhouding van deze soort. Bovendien neemt het aantal broedparen in het Drentse-Friese Wold & Leggelderveld de laatste jaren toe. Het aantal ligt op dit moment boven de doelstelling in het kader van Natura 2000. De activiteiten nabij het Natura 2000-gebied hebben gezien de geringe reikwijdte van de effecten geen blijvende invloed op de kwaliteit van het leefgebied. De tijdelijke werkzaamheden ten behoeve van de aanleg van de aardgastransportleiding vinden plaats aan de randen van het Natura 2000-gebieden; de uitstraling van effecten is beperkt en effecten als gevolg hiervan zijn zeker uit te sluiten.

Ten aanzien van het Paapje geldt dat de beoogde werkzaamheden geen wezenlijke bijdrage zullen leveren aan verslechtering van het nabij gelegen leefgebied van deze soort. Volgens de rapportage van de heer Van Dijk zitten de broedparen in het beekdal, het voornaamste deel van het leefgebied van het Paapje. Het beekdal wordt gekruist met behulp van een gestuurde boring. De werkzaamheden hebben verder geen invloed op de aanwezigheid van voedsel en leiden ook niet tot een afname van leefgebied. Een mogelijke eenmalige beperking van de rust in een deel van het leefgebied als gevolg van de werkzaamheden, zal niet van wezenlijke invloed zijn op de staat van instandhouding van deze soort.

Ten aanzien van de Wespendief geldt dat het niet aannemelijk dat de verstoring die mogelijk volgt uit de beoogde werkzaamheden zal leiden tot negatieve effecten op de staat van instandhouding van de soort. De werkzaamheden zullen zeker niet leiden tot afname van functioneel leefgebied of negatieve effecten op de staat van instandhouding van deze soort, omdat de Wespendief een typische bosvogel is die vooral foerageert en broedt in grotere stukken aaneengesloten bos. Eventuele bospercelen en houtwallen worden gekruist met een gestuurde boring. Een mogelijke eenmalige beperking van de rust in een deel van het leefgebied als gevolg van de werkzaamheden, zal niet van wezenlijke invloed zijn op de staat van instandhouding van deze soort.

Bovenstaande geeft geen aanleiding tot het herzien van de conclusies in de Natuurtoets.

4.5 Onderzoek naar dassen(burchten)

Zienswijze Milieudefensie:

Haskoning stelde dat er géén dassenburchten zijn gevonden, noch sporen van foeragerende dassen in een straal van 500 meter rondom het plangebied (zie Natuurtoets, pag. 30). Echter tijdens de informatieavond spraken omwonenden hun bezorgdheid uit over een dassenburcht in het plangebied. Dhr. Jansma (woordvoerder Vermilion) gaf vervolgens aan "als we dassen tegenkomen, zullen wij maatregelen nemen". Hij stelde dat deze maatregelen opgenomen worden in een ecologisch werkprotocol. Echter de vraag of dit Ecologisch werkprotocol en deze maatregelen inzichtelijk zijn voor inwoners uit de regio, werd negatief beantwoord.

Reactie gemeente:

Zoals onder 3.2 aangegeven is in het kader van de natuurtoets een oriënterend veldonderzoek (18 juni 2014) uitgevoerd waarbij geen dassenburchten zijn aangetroffen, maar wel sporen van een das. Later is in de directe nabijheid van het tracé een vers gegraven bij-burcht aangetroffen. Naar aanleiding hiervan is een aanvullend veldonderzoek en een aanvullende effectbeoordeling, de “Effectbeoordeling das”, uitgevoerd. Voorafgaand aan de uitvoering van de werkzaamheden wordt een ecologisch werkprotocol opgesteld door een ter zake kundige. In dit protocol worden de aanbevelingen uit de natuurtoets en uit de “Effectbeoordeling das” opgenomen, waarmee effecten op de das en zijn functionele leefgebied worden voorkomen.

Door het opvolgen van deze aanbevelingen zijn negatieve effecten op de aanwezige beschermde soorten ten tijde van de aanleg van de Aardgastransportleiding uitgesloten en worden de verbodsbepalingen uit de FF-wet niet overtreden.

Het ecologisch werkprotocol maakt geen onderdeel uit van de aanvraag omgevingsvergunning en behoeft derhalve niet inzichtelijk te worden gemaakt voor derden.

4.6 Verstoringsfactoren en gevoeligheden

Zienswijze Milieudefensie:

Uit de natuurtoets volgt dat als gevolg van de werkzaamheden een eenmalige toename zal zijn van de uitstoot van vermestende en verzurende stoffen. Dit kan leiden tot verstoring van gevoelige habitat (Natura 2000). Er zijn geen exacte gegevens aanwezig over de NO_x-uitstoot tgv de aanleg van het leidingtracé: m.b.t. de mechanisatie en verkeersbewegingen. Gezien de overheersende windrichting zal een zeer groot deel van de emissie in het Drents Friese Wold terecht komen (depositie). Verhoging van de stikstofdepositie op Natura-2000 is niet toegestaan. Zeker gezien de nu al te hoge achtergronddepositie en gezien de recente vernietiging van alle emissie-veroorzakende bestemmingen uit het bestemmingsplan Buitengebied van de gemeente Westerveld door de Raad van State had onderzocht moeten worden of de toename van de emissie vanuit het gebied geen toename van depositie op de extreem gevoelige habitattypen van het Drents Friese Wold betekent. Op korte afstand van het leidingtracé ligt een dergelijke habitat (zure vennen) waarvan de kritische depositiewaarde slechts 400 mol /hectare /jaar is. Dit onderzoek is in onze ogen ten onrechte niet gedaan. Er wordt gevraagd om dit onderzoek alsnog te laten plaatsvinden en de uitkomsten in de afweging om de vergunning te verlenen, mee te nemen.

Reactie gemeente:

In de natuurtoets is aangegeven dat de stikstofdepositie tijdens de aanleg van de aardgastransportleiding afkomstig is van het materieel dat wordt ingezet gedurende de werkzaamheden. De inzet van het materieel is beperkt en van korte duur in de directe omgeving van het Drents Friese Wold en Leggelderveld. In de natuurtoets is inzicht gegeven in de verwachte stikstofdepositie op basis van een worst-case inschatting. Hieruit volgt dat de stikstofdepositie ter hoogte van de verschillende habitattypen zeer gering is. In een worst-case scenario bedraagt de depositie zeker niet meer dan een eenmalige toename van 0.01 mol/hectare. Verspreid over één hectare, aangebracht gedurende een jaar heeft deze depositie geen enkel effect op de vegetatie. Significante negatieve effecten als gevolg van de stikstofdepositie als gevolg van deze eenmalige toename (aanleg aardgastransportleiding) zijn op voorhand uitgesloten. Op basis hiervan achten wij het niet nodig een aanvullend onderzoek naar de stikstofdepositie uit te laten voeren.

Zienswijze Milieudefensie:

Uit de studies van onderzoeksbureau FaunaX volgt dat ten tijde van de proefboring een verandering is geconstateerd onder de vleermuizen. Op basis hiervan kan niet worden uitgesloten dat er negatieve effecten te verwachten zijn.

Milieudefensie verzoekt dwingend op te nemen in de vergunning dat strikt gewerkt gaat worden tussen zonsopgang en zonsondergang of tussen 7.00 - 16.00 uur daar waar vleermuizen voorkomen of een geschikte habitat aanwezig is.

Reactie gemeente:

De studies van FaunaX zien op de werkzaamheden ten behoeve van de aanleg van de proefboorlocatie Wapse-1 en de proefboring. Het ontwerpbesluit heeft betrekking op de aanleg van de aardgastransportleiding. De boring betrof een 24-uurs activiteit, gedurende de avond en nacht was de boorlocatie verlicht. De werkzaamheden ten behoeve van de aanleg van de aardgastransportleiding vinden over het algemeen plaats bij daglicht.

De studies van FaunaX zijn derhalve in onderhavige procedure niet relevant.

Zie verder ook onze reactie onder 4.2.

Zienswijze Milieudefensie:

Via vrachtwagenverkeer worden buizen bij het te doorboren perceel (dus bij kwetsbare natuurgebieden) aangeleverd. Een vrachtwagen heeft op die plek een geluidsterkte van 105 dB(A). Haskoning stelt dat "uit literatuur bekend is dat langs rijkswegen de dichtheid aan broedvogels (die gevoelig zijn voor geluid) na 45 dB(A) al achteruitgaat. De geluidsoverlast tijdens de werkzaamheden kunnen hoger zijn dan 45 dB(A) (zie Natuurtoets, pagina 7).

Uit de natuurtoets blijkt verder dat de geluidsoverlast niet alleen vrachtwagenverkeer betreft maar ook andere machines. Bovendien worden "ter plekke" buizen aan elkaar gelast (zie ruimtelijke onderbouwing), hetgeen overlast veroorzaakt. Ook zijn mensen aanwezig die instructies geven of daarop reageren. Kortom: een ongewenste stapeling aan geluiden in en nabij kwetsbare natuurgebieden.

Reactie gemeente:

In de natuurtoets is een effectbeoordeling uitgevoerd van de werkzaamheden voor de aanleg van de aardgastransportleiding op de aanwezige flora en fauna. In deze beoordeling is het aspect geluid meegenomen. Als gevolg van de werkzaamheden is een tijdelijke verstoring niet uit te sluiten; de werkzaamheden leiden echter niet tot negatieve effecten.

Zienswijze Milieudefensie:

Als sprake is van vergraving (pijpleiding) zal er een sleuf moeten worden gegraven. De sleuf heeft een minimale diepte van 1.7 meter en een minimale breedte van 0.5 meter. Echter weggelaten uit teksten is de werkelijke (werk)breedte, die is minimaal 50 - 60 meter! Onze zorg betreft met name de eeuwenoude bossingel Wapsermadeweg (EHS). Naast deze bossingel wil Vermilion de leiding aanleggen door middel van vergraving.

Vermilion gaat pal langs deze Wapsermadeweg (EHS) graven. Gezien het tijdstip van de aangekondigde start (maart) en de werktijden zal sprake zijn van ongewenste lichtuitstraling, mechanisatie, vrachtwagenverkeer (met aanvoer buizen), laswerkzaamheden e.d. Versturend effect op de aanwezige vleermuizen is niet uit te sluiten. Wij verzoeken dwingend op te nemen in de vergunning dat langs de Wapsermadeweg door middel van een gestuurde boring de leiding wordt aangelegd en strikt tussen 7.00 uur 's morgens en 16.00 uur 's middags.

Reactie gemeente:

De werkstrook voor de aanleg van de aardgastransportleiding heeft is 25 meter breed. Ter plaatse van de EHS zijn geen graafwerkzaamheden voorzien; daar waar de aardgastransportleiding de EHS kruist, wordt deze gelegd met behulp van een gestuurde boring. Doordat geen werkzaamheden plaatsvinden binnen de begrenzing van de EHS, zal geen sprake zijn van aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarde van de EHS.

Op basis van bovenstaande en verwijzend naar onze reactie onder 4.2 achten wij het niet noodzakelijk een voorschrift op te nemen dat de aardgastransportleiding langs de Wapsermadeweg door een gestuurde boring moet worden aangelegd of dat de werkzaamheden aldaar moeten plaatsvinden tussen 7.00 uur 's morgens en 16.00 uur 's avonds.

Zienswijze Milieudefensie:

Onze ervaring is dat Vermilion zich niet houdt aan aanbevelingen en adviezen, als eenmaal de vergunning is afgegeven. Daarbij is het 'Stappenplan' in de natuurtoets op basis van onvolledige gegevens opgesteld, zoals door ons aangetoond, en de conclusies daarop onjuist. Dan ontstaat de constructie dat deze onvolledige gegevens weer als basis dienen in het ecologisch werkprotocol. Onduidelijk is of dit ecologisch werkprotocol inderdaad wordt opgesteld nadat de vergunning is verleend. Het protocol is immers niet verplicht.

Daarbij is het tevens onduidelijk waarom niet gewerkt wordt met de Soortenstandaard naar welke ook de gemeente in de ontwerpvergunning verwijst.

Reactie gemeente:

Zoals reeds onder 2.3 aangegeven is met inachtneming van de aanscherping van de interpretatie van artikel 11 van de FF-wet geen sprake van verandering van het functioneel leefgebied van vogels, dan wel andere fauna- en/of florasoorten als gevolg van de tijdelijke werkzaamheden voor de aanleg van de aardgastransportleiding. Het stappenplan in de natuurtoets is op een juiste wijze doorlopen. De natuurtoets en "Effectbeoordeling" dienen als basis voor het op te stellen ecologisch werkprotocol.

De Soortenstandaard betreft een gedragscode die de algemene maatregelen beschrijft die een positief effect hebben op de instandhouding van een bepaalde soort. Gebruik van een goedgekeurde gedragscode kan in een aantal gevallen leiden tot vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de FF-wet. Het gebruik van een goedgekeurde gedragscodes is niet verplicht.

Een project specifiek ecologisch werkprotocol blijft echter noodzakelijk. Het ecologisch werkprotocol geeft voor de specifieke lokale situatie en de specifieke te ondernemen activiteiten de benodigde maatregelen aan en geeft aan hoe wordt gecontroleerd op eventuele verstoring.

5.1 De wijze van informeren

Zienswijze Milieudefensie:

Vermilion is niet volledig geweest in haar informatievoorziening en heeft aan RTV Drenthe aangegeven dat ze voornemens is meer proefboringen naar aardgasvelden rondom Wapse uit te voeren. Dit dient dan in verband te worden gebracht met een verwachte toename van het aantal transportbewegingen in de regio, inzake een toename van af te voeren formatiewater/ injectiewater naar Nijensleek en daarmee de aanvraag voor een (gedeeltelijk) dubbeltracé Wapse I – Vinkega. Milieudefensie is van mening dat dit nu bekend dient te worden gemaakt aan de Gemeente Westerveld.

Reactie gemeente:

De omvang van het project wordt bepaald door de aanvrager van de vergunning, in onderhavig geval Vermilion. De aanvraag en – daarmee - het ontwerpbesluit ziet enkel op de aardgastransportleiding. De opmerkingen van Milieudefensie over meer proefboringen, af te voeren formatiewater en een dubbeltracé zijn niet relevant in onderhavige procedure. Wij kunnen dit enkel meegeven aan Vermilion.

Zienswijze Milieudefensie:

Een ecologisch werkprotocol, een geologisch onderzoek naar bodembewegingen/bodemdalingen en een (in opdracht van Vermilion opgesteld) evaluatie-rapportage 'vleermuizen' met daarin onderzoek naar de gedragingen van vleermuizen bij gebruik van verlichting op de locatie tijdens/na de proefboring behoren bij de vergunning.

Reactie gemeente:

Zoals aangegeven heeft onderhavige procedure slechts betrekking op een omgevingsvergunning voor de aanleg van de aardgastransportleiding. De rapportage 'vleermuizen' en een onderzoek naar bodembeweging zien hier niet op. Een ecologisch werkprotocol maakt geen onderdeel uit van de vergunning.

5.2 Het formatiewater/Injectiewater

Zienswijze Milieudefensie:

Milieudefensie vraagt zich af of er in de (nabije) toekomst sprake zal zijn van de aanleg van een (gedeeltelijk) dubbeltracé van Wapse I naar Vinkega voor de aanvoer van formatiewater. Dit o.b.v. publicaties waaruit blijkt dat Vermilion zout formatiewater tot een maximaal van 1,2 miljoen mag transporteren en injecteren op de locatie Nijensleek en de daarbij behorende vrachtbewegingen van maximaal 22 per dag. In dat geval dient deze afweging bekend te zijn bij de (inwoners van de) gemeente Westerveld en meegenomen in de besluitvorming rond de af te geven vergunning voor Wapse.

Reactie gemeente:

Het Ontwerpbesluit ziet enkel op de aanleg van de aardgastransportleiding. Deze voorziet niet in de aanleg van een transportleiding voor afvoer van het formatiewater van Wapse en dus ook niet in de injectie van dit formatiewater. De opmerking van Milieudefensie is derhalve niet relevant in onderhavige procedure.

Zienswijze Milieudefensie:

Er zit een contradictie in teksten van de rapportages van Haskoning. In de ene rapportage wordt gesteld dat er sprake is van drie vrachtwagens per week en in een andere rapportage is sprake van 3 vrachtwagens per dag op het traject Wapse I - Vinkega. Gezien de grote hoeveelheden af te voeren injectiewater (en de verwachte toename tot 1.2 miljoen m3 in Nijensleek) is drie keer daags niet onaannemelijk, maar is het tegelijkertijd niet duidelijk of dit wettelijk is toegestaan, of niet overschreden zal worden in de toekomst.

Reactie gemeente:

Het ontwerpbesluit ziet enkel op de aanleg van de aardgastransportleiding, en gaat niet over (af te voeren) injectiewater. De opmerking van Milieudefensie is derhalve niet relevant in onderhavige procedure.

5.3 Bezorgdheid van Vitens

Zienswijze Milieudefensie:

Een woordvoerder van Vitens stelt dat niet op voorhand kan worden verondersteld dat leidingen (dus ook aardgastransportleidingen) niet zullen gaan lekken of dat de monitoring altijd goed verloopt. In de

rapportages van Haskoning wordt gesteld dat "het beheer van de aardgastransportleidingen onder het Vermilion pijpleiding integriteitssysteem valt conform de landelijke eisen". Onduidelijk is wat dit integriteitssysteem inhoudt, maar het lijkt alsof Vermilion een pijpleidingsysteem heeft ontwikkeld welke voldoet aan landelijke eisen maar waarvan het beheer een vertrouwenskwesitie is conform landelijke eisen.

Reactie gemeente:

De kans op een breuk van de aardgastransportleiding door externe invloeden wordt in eerste instantie zoveel mogelijk voorkomen door de leidingstrook ruimtelijk vast te leggen middels onderhavige procedure. Hierdoor krijgt de strook een planologische bescherming doordat een bouwverbod ter plaatse is opgenomen alsmede een vergunningenstelsel voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden die van invloed kunnen zijn op de ongestoorde ligging van de aardgastransportleiding. Daarnaast zal de aardgastransportleiding conform de Wet Informatie-uitwisseling Ondergrondse Netten (WION) worden aangemeld bij het Kabels en leidingen Informatiecentrum (KLIC) van het Kadaster om graafschade aan de aardgastransportleiding te voorkomen.

De aardgastransportleiding is ontworpen conform de eisen als vastgelegd in de NEN-3650 (Eisen voor buisleidingsystemen). Regelmatige inspectierondes langs het tracé zorgen ervoor dat onregelmatigheden in een vroeg stadium worden opgemerkt. Verder is sprake van druk- en temperatuurbewaking en regelmatig onderhoud van de aardgastransportleiding.

Zienswijze Milieudefensie:

Daarbij geldt dat een bedrijf maar 30 jaar aansprakelijk gesteld kan worden terwijl het goed denkbaar is dat verontreinigingen pas na 30 jaar de lagen bereikt waaruit water wordt gewonnen.

Reactie gemeente:

In het geval dat lekkage van de aardgastransportleiding wordt geconstateerd, wordt dat onmiddellijk gedetecteerd, waarna de benodigde maatregelen (moeten) worden genomen om (verdere) verontreiniging te voorkomen en te saneren (zie o.a. Wet bodembescherming en Mijnbouwbesluit). Wanneer de aardgastransportleiding buiten gebruik wordt gesteld, moet worden zorggedragen dat deze geen gevaar voor de gezondheid van de mens en van het milieu kan opleveren (zie o.a. Besluit externe veiligheid buisleidingen).

De verjaringstermijn voor een rechtsvordering tot schadevergoeding bedraagt 5 jaar na bekendwording van de schade, en 20 jaar na de schadeoorzaak. Voor schade als gevolg van verontreiniging van lucht, water of bodem, heeft de wetgever de verjaringstermijn verlengd tot 30 jaar na de schadeoorzaak. De wetgever heeft derhalve door de verlengde verjaringstermijn al rekening gehouden met het feit dat milieuverontreiniging zich soms later manifesteert.

Tot slot bevindt de aardgastransportleiding zich niet in een waterwin- of grondwaterbeschermingsgebied, en gelden derhalve geen speciale regels voor het bodemgebruik.

5.4 Bodemdaling

Zienswijze Milieudefensie:

Volgens Vermilion is meer gas in de bodem aanwezig rondom Wapse dan aangegeven in publicaties. Dit betekent dat, als deze verwachtingen uitkomen, de verwachte 2 à 3 centimeter bodemdaling in dat geval bijgesteld dient te worden. Indiener is dan ook van mening dat het "hand aan de kraan" principe gehanteerd dient te worden.

Reactie gemeente:

Het ontwerpbesluit ziet enkel op de aanleg van de aardgastransportleiding; dit veroorzaakt geen bodemdaling. De opmerking van Milieudefensie is derhalve niet relevant in deze procedure.

Zienswijze Milieudefensie:

Wiertsema en partners hebben geologisch onderzoek gedaan naar zowel nadelige effecten (zoals verzakkingen/bodembewegingen) van zowel de winningslocatie als het aan te leggen leidingtracé. Milieudefensie meent dat het van openbaar belang is dat deze rapportages inzichtelijk zijn en bij de vergunning horen. Milieudefensie verzoekt de gemeente hiervoor zorg te dragen.

Reactie gemeente:

Het onderzoek dat door Wiertsema en Partners is uitgevoerd betreft het zogeheten diepe 'grondmechanische onderzoek' en is met name noodzakelijk voor de uitvoering van het project. Dit onderzoek is gebruikt voor:

1. het ontwerp van de aardgastransportleiding (detailengineering). De aardgastransportleiding wordt ontworpen op een bepaalde diepte. De leiding moet op een technisch goed te boren diepte worden aangelegd. Dit wordt met het grondmechanische onderzoek vastgesteld.
2. de sterkteberekening van de aardgastransportleiding. In deze berekeningen wordt de gehele bodemopbouw als input meegenomen. Dit wordt met het grondmechanische onderzoek vastgesteld.

Deze stukken liggen niet ter inzage omdat deze informatie niet ruimtelijk relevant is en derhalve niet van belang is voor de vergunningverlening.

5.5 Alternatieven

Zienswijze Milieudefensie:

Het is van openbaar belang is dat alternatieve leidingtracé 's worden onderzocht. Dan kan na onderzoek gewogen worden of deze wel/niet minder belastend is dan het reeds bekende leidingtracé. Mocht blijken dat alternatieven minder belastend zijn dan gaat de voorkeur uit naar een alternatief leidingtracé.

Reactie gemeente:

Om een ontheffing op grond van de FF-wet te krijgen, is het noodzakelijk dat sprake is van zwaarwegende maatschappelijke belangen en dat geen alternatieven anders dan handelen in strijd met de verboden van de FF-wet (bijvoorbeeld dat de werkzaamheden niet buiten het broedseizoen kunnen plaatsvinden) mogelijk zijn. In onderhavig geval is geen ontheffing vereist, maar zou deze ook niet worden verleend omdat geen sprake is van zwaarwegende maatschappelijke belangen en er alternatieven zijn. De term 'alternatieven' ziet niet op de keuze van alternatieve tracés.

Uitgangspunt is voor het ontwerpbesluit is de aanvraag, en daarmee het in de aanvraag vermelde tracé. Alternatieve leidingtracé 's behoeven niet te worden onderzocht.

6. Conclusie

Zienswijze Milieudefensie:

Milieudefensie verzoekt om geen omgevingsvergunning te verlenen in verband met het feit dat de aanvraag is gebaseerd op onvolledige natuuronderzoeken en vanwege de noodzaak tot het aanvragen van een ontheffing op grond van de Flora en faunawet en een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet.

Reactie gemeente:

In bovenstaande reactie is afdoende aangetoond dat voldoende onderzoek is gedaan naar de mogelijke gevolgen voor flora en fauna en het milieu, zoals bevestigd door RVO en de Rechtbank Noord-Nederland. Bovendien is afdoende aangetoond dat geen ontheffing op grond van de FF-wet of een vergunning op grond van de Nbw is vereist. Zie o.a. onder 1.2, 2.2, 2.3 en 3.2.

Zienswijze Milieudefensie:

Indien deze ontheffingen/vergunningen niet kunnen worden verleend of geëist, verzoekt Milieudefensie om de volgende voorschriften op te nemen in de vergunning of nader te onderzoeken:

- a. **navraag doen over de alternatieven;**

Reactie gemeente:

Zie onder 5.5.

Zienswijze Milieudefensie:

- b. **Rapportages moeten vooraf inzichtelijk zijn en onderdeel van de vergunningaanvraag. Er moet worden voorgeschreven dat conform het goedgekeurde ecologische werkprotocol of Soortenstandaard wordt gewerkt.**

Reactie gemeente:

Alle voor beoordeling van de vergunningaanvraag benodigde rapporten zijn onderdeel van de vergunningaanvraag en zijn ter inzage gelegd. Overige rapporten betreffen uitvoeringsonderzoeken die niet openbaar behoeven te worden gemaakt. Zie verder o.a. 3.2 en 5.1.

Zienswijze Milieudefensie:

- c. **Als sprake is van een (gedeeltelijk) dubbeltracé, nu of in de toekomst, dan dient dit meegenomen te worden in de vergunning.**

Reactie gemeente:

Zie onder 5.2.

Zienswijze Milieudefensie:

- d. **Voorschrift opnemen dat geen werkzaamheden mogen worden verricht in winterrust in verband met de hazelworm.**

Reactie gemeente:

Zie onder 4.2.

Zienswijze Milieudefensie:

- e. **Voorschrift opnemen dat geen mitigerende maatregelen worden toegestaan in en nabij Natura2000 en EHS gebieden.**

Reactie gemeente:

Het is niet nodig om mitigerende maatregelen te nemen in Natura2000 en EHS-gebieden, omdat bij doorkruising van deze gebieden gebruik wordt gemaakt van gestuurde boringen. Zie verder ook onder 3.1 en 4.3.

Zienswijze Milieudéfensie:

- f. **Voorschrift opnemen dat geen werkzaamheden mogen worden verricht in het broedseizoen.**

Reactie gemeente:

Wanneer afdoende mitigerende maatregelen zijn genomen, mogen werkzaamheden in het broedseizoen worden verricht. Zie verder ook 2.1, 2.2 en 4.3.

Zienswijze Milieudéfensie:

- g. **Vermilion verzoeken om rapportages over voorkomende flora en fauna te overleggen.**

Reactie gemeente:

De natuurtoets is onderdeel van de vergunningaanvraag en geeft voldoende informatie om de vergunning te kunnen verlenen.

Zienswijze Milieudéfensie:

- h. **Voorschrift opnemen dat werkzaamheden alleen tussen 07.00 en 16.00 uur mogen worden uitgevoerd, dat langs de EHS bossingel de leiding met behulp van een gestuurde boring wordt aangelegd, en dat vrachtverkeer geen gebruik mag maken van de onverharde Wapsermadeweg.**

Reactie gemeente:

Zie onder 4.6.

Zienswijze Milieudéfensie:

- i. **Voorschrift opnemen dat inwoners beter en vollediger geïnformeerd dienen te worden.**

Reactie gemeente:

Informering van omwonenden valt buiten de ruimtelijke afweging in welk kader de vergunningaanvraag moet worden beoordeeld. Dit kan slechts geadviseerd worden aan Vermilion.

Zienswijze Milieudéfensie:

- j. **Navraag doen over het "Vermilion pijpleiding integriteitssysteem".**

Reactie gemeente:

Zie onder 5.3.

Zienswijze Milieudéfensie:

- k. **Aandringen op nieuwe prognoses over bodemdalingen.**

Reactie gemeente:

Zie onder 5.4

Zienswijze Milieudefensie:

l. Nauwgezette en vakgerichte rapportages naar natuurwaarden eisen.

Reactie gemeente:

De natuurtoets heeft afdoende aangetoond dat geen negatieve milieugevolgen te verwachten zijn. Nader onderzoek is dan niet vereist. Zie ook onder 1.2, 3.2 en 4.4.

Zienswijze Milieudefensie:

m. *Bovenstaande punten voorleggen aan de gemeenteraad voordat de definitieve verklaring van geen bedenkingen wordt verleend.*

Reactie gemeente:

De raad heeft een definitieve verklaring van geen bedenkingen afgegeven, zonder daar verdere voorwaarden aan te hebben verbonden.

CONCLUSIE

De zienswijzen geven geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerpbesluit.

Uitspraak

RECHTBANK NOORD NEDERLAND

Afdeling bestuursrecht

locatie Groningen

zaaknummer: AWB 14/1420

uitspraak van de meervoudige kamer van 23 december 2014 in de zaak tussen

De Vereniging Milieudefensie, te Amsterdam, eiseres
(gemachtigden: M. Verf en T. Kramer),

en

het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Westerveld, verweerder,

Als derde-partij heeft aan het geding deelgenomen: Vermilion Oil & Gas Netherlands b.v., te Harlingen, vergunninghouder,
(gemachtigden: N. Tielens en mr. H.M. Israels).

Procesverloop

Bij besluit van 4 februari 2014 (het bestreden besluit) heeft verweerder aan vergunninghouder een omgevingsvergunning op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) verleend voor activiteiten op het perceel Noordenveldweg, kadastraal bekend DVR00, sectie H, nummers 167 en 172 in Wapse.

Eiseres heeft tegen het bestreden besluit beroep ingesteld.

Verweerder heeft een verweerschrift ingediend.

Het onderzoek ter zitting heeft plaatsgevonden op 18 september 2014. Eiseres is vertegenwoordigd door haar gemachtigden. Namens verweerder is met bericht van verhindering niemand verschenen. Derde-partij heeft zich doen vertegenwoordigen door zijn gemachtigden.

Overwegingen

1. De rechtbank neemt de volgende, door partijen niet betwiste, feiten als vaststaand aan.

1.1 Op 3 mei 2013 heeft Northern Petroleum Nederland (thans: Vermilion Oil & Gas Netherlands b.v.) een aanvraag om een omgevingsvergunning ingediend in verband met het voornemen om een proefboorlocatie op te richten ten behoeve van het opsporen van gas op het perceel Noordenveldweg, kadastraal bekend DVR00, sectie H, nummers 167 en 172 in Wapse. De aanvraag betreft de volgende activiteiten: bouwen (artikel 2.1, eerste lid, onder a, van de Wabo), gebruik in strijd met het bestemmingsplan (artikel 2.1, eerste lid, onder c en artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3 van de Wabo), aanleggen/veranderen van een uitrit (artikel 2.2., eerste lid, onder e, Wabo) en uitvoeren van werken of werkzaamheden (artikel

2.1, eerste lid, onder b, Wabo). De activiteit bouwen heeft betrekking op het bouwen van een betonplaat en een hekwerk. De activiteit uitvoeren van werk of werkzaamheden heeft betrekking op het verharden, graven van een infiltratiesloot en het ophogen van gronddepots. De activiteit aanleggen van een uitrit heeft betrekking op het aanleggen van een toegangsweg naar de locatie, aan te sluiten vanaf de Noordenveldweg.

1.2 Op 23 oktober 2013 heeft de gemeenteraad een verklaring van geen bedenkingen afgegeven.

1.3 Van de aanvraag en de ontwerpbeschikking is kennis gegeven in het huis-aan-huisblad Da's Mooi van 5 november 2013. Deze stukken hebben van 6 november 2013 tot en met 17 december 2013 ter inzage gelegen.

1.4 Namens eiseres is een zienswijze ingediend.

1.5 Bij het thans bestreden besluit heeft verweerder een omgevingsvergunning voor onbepaalde tijd voor de gevraagde activiteiten verleend.

1.6 Vervolgens heeft besluitvorming als vermeld onder Procesverloop plaatsgevonden.

Wettelijk kader

2 Ingevolge artikel 2.1, eerste lid, van de Wabo, voor zover van belang, is het verboden zonder omgevingsvergunning een project uit te voeren, voor zover dat geheel of gedeeltelijk bestaat uit:

- a. het bouwen van een bouwwerk,
- b. het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden, in gevallen waarin dat bij een bestemmingsplan, beheersverordening, exploitatieplan of voorbereidingsbesluit is bepaald;
- c. het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met een bestemmingsplan,

Ingevolge artikel 2.10, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wabo, wordt, voor zover de aanvraag betrekking heeft op een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder a, de omgevingsvergunning geweigerd indien de activiteit in strijd is met het bestemmingsplan.

Ingevolge het tweede lid wordt in gevallen als bedoeld in het eerste lid, onder c, de aanvraag mede aangemerkt als een aanvraag om een vergunning voor een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c, en wordt de vergunning slechts geweigerd indien vergunningverlening met toepassing van artikel 2.12 niet mogelijk is.

Ingevolge artikel 2.12, eerste lid, van de Wabo, kan, indien de aanvraag betrekking heeft op een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c, de omgevingsvergunning slechts worden verleend:

- a. indien de activiteit in strijd is met het bestemmingsplan of de beheersverordening:
 - 1° met toepassing van de in het bestemmingsplan opgenomen regels inzake afwijking,
 - 2° in de bij algemene maatregel van bestuur aangewezen gevallen, of
 - 3° indien de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat.

Ingevolge artikel 2.2, eerste lid onder e, van de Wabo geldt, voor zover ingevolge een bepaling in een provinciale of gemeentelijke verordening een vergunning of ontheffing is vereist om een uitweg te maken, te hebben of te veranderen of het gebruik daarvan te

veranderen, een zodanige bepaling als een verbod om een project voor zover dat geheel of gedeeltelijk uit die activiteiten bestaat, uit te voeren zonder omgevingsvergunning.

Beoordeling

3. Namens verweerder en vergunninghouder is gesteld dat M. Verf en T. Kramer op grond van de afgegeven machtiging niet voldoende zijn gemachtigd om eiseres in rechte te vertegenwoordigen.

De rechtbank stelt hieromtrent vast dat het dossier een machtiging van de directeur drs. J.C. Berkhuizen aan M. Verf en T. Kramer, gedateerd 14 maart 2014, bevat, waarbij hij aan Verf en Kramer een volmacht geeft om alle mogelijke rechtsmiddelen aan te wenden tegen de omgevingsvergunning voor het aanleggen van een proefboorlocatie voor gas aan de Noordenveldweg te Wapse. Voorts bevat het dossier een volmachtverklaring van H. Verhagen (voorzitter van de Vereniging Milieudefensie) en J. Kuppens (secretaris van de Vereniging Milieudefensie) waarin voor een tijdsbestek van twee jaar volmacht wordt verleend aan J.C. Berkhuizen om de vereniging in alle opzichten te vertegenwoordigen, alles met de macht van substitutie.

Naar het oordeel van de rechtbank is hiermee voldoende aangetoond dat Verf en Kramer gemachtigd zijn om eiseres in rechte te vertegenwoordigen.

3.1. Anders dan verweerder en derde-partij is de rechtbank voorts van oordeel dat eiseres procesbelang heeft bij beoordeling van haar beroep. Dat de activiteiten, waarvoor de omgevingsvergunning is verleend, al zijn uitgevoerd en ook de proefboring ten tijde van de uitspraak voor een groot deel zal zijn afgerond, maakt dat niet anders. Daarvoor is van belang dat de vergunning voor onbepaalde tijd is verleend, zodat de ruimtelijke effecten van de werken, waarvoor de onderhavige vergunning is verleend, te weten de betonplaat, het hekwerk en de uitrit, ook voor onbepaalde tijd hun werking zullen doen gelden. Hetgeen eiseres met het instellen van beroep bewerkstelligt, ongedaanmaking van de omgevingsvergunning en herstel in de oude staat, kan dan ook nog wel degelijk daadwerkelijk worden bereikt indien het beroep gegrond zou worden verklaard.

4. Ook na afloop van de beroepstermijn en indien die termijn is gegeven, na afloop van de termijn als bedoeld in artikel 6:6 van de Awb, kunnen, gelet op artikel 8:58 van de Algemene wet bestuursrecht, nadere argumenten, nadere gegevens of nadere stukken, ter onderbouwing van een eerdere beroepsgrond worden ingediend, tenzij dat in strijd is met een goede procesorde. Dat is het geval, indien de nadere argumenten, nadere gegevens of nadere stukken verwijtbaar zodanig laat worden ingediend, dat de andere partijen worden belemmerd om daarop adequaat te reageren of de goede voortgang van de procedure daardoor anderszins wordt belemmerd. De rechtbank overweegt dat het op 10 september 2014 van eiseres ontvangen rapport van ing. A.J. van Dijk van 5 september 2014 in verband met de goede procesorde niet wordt meegenomen bij de beoordeling van het beroep. Hierbij wordt in aanmerking genomen dat het college, gelet op de late indiening en de omvang van het rapport, terecht heeft gesteld dat het daarop niet naar behoren heeft kunnen reageren. Voorts valt niet in te zien waarom dit rapport niet eerder had kunnen worden ingebracht.

5. Eiseres heeft aangevoerd dat de stukken, waar in de bekendmaking van het besluit in Da's Mooi naar wordt verwezen, niet beschikbaar zijn op www.ruimtelijkeplannen.nl. De rechtbank overweegt dat, wat hier van zij, deze stelling reeds niet tot gegrondverklaring van het beroep kan leiden, nu het bestreden besluit wel op de juiste wijze is bekendgemaakt en voorts niet is gebleken dat eiseres door het gestelde in haar belangen is geschaad, nu eiseres wel kennis heeft van de betreffende stukken.

6. Eiseres heeft aangevoerd dat in de bijlage, verzonden door verweerder aan de commissie ruimte, contradicties staan ten opzichte van de stukken die vergunninghouder heeft ingediend. De rechtbank overweegt dat eiseres niet heeft aangegeven om welke contradicties het gaat, zodat het aangevoerde reeds daarom niet tot grondverklaring van het beroep kan leiden.

7. De rechtbank stelt vervolgens vast dat diverse beroepsgronden zien op de ruimtelijke inpasbaarheid van een proefboorinstallatie op de betreffende locatie. Die gronden zien derhalve op de verlening van de omgevingsvergunning voor de activiteit "gebruik in strijd met het bestemmingsplan". In algemene zin overweegt de rechtbank hieromtrent eerst als volgt.

7.1. Ter plaatse geldt het bestemmingsplan "Buitengebied". Het perceel heeft daarin de enkelbestemming "Agrarisch-2", dubbelbestemming "Waarde-Landschap 2", gebiedsaanduiding "wro-zone wijzigingsgebied 2" en gebiedsaanduiding "vrijwaringszone-laagvlieggebied".

7.2 Vast staat dat het bouwplan en de aanlegactiviteiten ten behoeve daarvan in strijd zijn met het vigerende bestemmingsplan nu deze niet ten dienste staan van de agrarische bestemming. Verweerder heeft daarom met toepassing van 2.12, eerste lid, aanhef en onderdeel a, onder 3°, van de Wabo, de gevraagde omgevingsvergunning verleend. Verweerder heeft aan dit besluit een ruimtelijke onderbouwing ten grondslag gelegd. De betreffende ruimtelijke onderbouwing betreft het rapport 'Ruimtelijke Onderbouwing en Aanmeldingsnotitie' van Oranjewoud van 3 mei 2013. Deze ruimtelijke onderbouwing is voorzien van rapporten die zijn opgesteld naar aanleiding van meerdere onderzoeken, waaronder een bodemonderzoek, een natuurtoets, een akoestisch onderzoek, een watertoets en een Milieu Effect Beoordeling.

7.3. Volgens vaste jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (AbRS) (bijvoorbeeld de uitspraak van de AbRS van 16 april 2014, ECLI:NL:RVS:2014:1376) behoort de beslissing om al dan niet met toepassing van deze bepaling een omgevingsvergunning te verlenen voor het afwijken van het bestemmingsplan tot de bevoegdheid van het college, waarbij het college beleidsvrijheid heeft en de rechter de beslissing terughoudend moet toetsen, dat wil zeggen zich moet beperken tot de vraag of het college in redelijkheid tot het besluit om daarvoor omgevingsvergunning te verlenen heeft kunnen komen.

7.4. De rechtbank overweegt voorts dat het het besluit slechts ziet op het aanleggen van een betonplaat en een uitrit en het plaatsen van een hekwerk. Voor het oprichten van de boortoren, een mijnbouwwerk, is de Minister van Economische Zaken bevoegd gezag. Overigens is geen omgevingsvergunning vereist voor een mijnbouwwerk waarop het Besluit algemene regels milieu mijnbouw (Barm) van toepassing is. Dit betreft in elk geval de mobiele installatie waarmee de proefboring wordt uitgevoerd. Evenmin vallen de proefboring en de winning onder de verleende vergunning omdat hierop de Mijnbouwwet en de onderliggende regelgeving van toepassing is.

Hoewel aan eiseres moet worden toegegeven dat er een duidelijke samenhang is tussen de in de ter beoordeling voorliggende vergunde activiteiten en de proefboring en winning zelf, kunnen de door eiseres gestelde negatieve effecten in het kader van het onderhavige beroep derhalve enkel worden gerelateerd aan het plaatsen van het hekwerk, de betonplaat en de uitrit alsmede de daarmee gepaard gaande verkeersbewegingen. Thans ligt slechts de door het college verleende omgevingsvergunning voor deze activiteiten ter beoordeling voor. De

afweging van belangen die het college ten behoeve van het verlenen van die vergunning diende te verrichten kon en mocht dan ook alleen betrekking hebben op de (ruimtelijke) gevolgen van de aangevraagde activiteiten, te weten het plaatsen van het hekwerk, de betonplaat en de uitrit. Hetgeen eiseres heeft betoogd met betrekking tot de proefboring en winning en de mogelijke effecten daarvan, kan gelet op het vorenstaande derhalve in deze procedure niet aan de orde komen en de rechtbank zal de beroepsgronden in zoverre onbesproken laten.

Met betrekking tot de afzonderlijke naar voren gebrachte beroepsgronden over de ruimtelijke onderbouwing overweegt de rechtbank als volgt.

8. Eiseres heeft betoogd dat nog niet vast staat dat vergunninghouder over een opsporings- en winningsvergunning beschikt om de proefboringen te kunnen doen en dat derhalve, om een goede ruimtelijke ordening te waarborgen, de omgevingsvergunning een bepaling moet bevatten waarin de inwerkingtreding wordt opgeschort tot vergunninghouder deze vergunning wel heeft.

8.1. Deze beroepsgrond slaagt niet. Daartoe overweegt de rechtbank dat er geen wettelijke bepaling is die er toe dwingt dat een omgevingsvergunning pas in werking treedt als verzekerd is dat de voor de booractiviteiten benodigde vergunning is verstrekt. Er is ook anderszins geen rechtsnorm op grond waarvan verweerder gehouden was de door eiseres bedoelde voorwaarde aan de omgevingsvergunning te verbinden. Hoewel de thans vergunde activiteiten zijn aangevraagd ten behoeve van de ontwikkeling van een proefboorlocatie, is de rechtbank evenmin gebleken dat in dit verband sprake is van onlosmakelijke activiteiten als bedoeld in artikel 2.7 van de Wabo.

9. Eiseres heeft aangevoerd dat in de ruimtelijke onderbouwing alleen rekening is gehouden met de milieugevolgen van de proefboring, maar dat uit de ruimtelijke onderbouwing tevens blijkt dat het uitgangspunt is dat een succesvolle proefboring gevolgd zal worden door winning. Er dient derhalve een algemene beoordeling te worden gemaakt van de (milieu)gevolgen van de winning van koolwaterstof op deze locatie, aldus eiseres.

9.1. In reactie hierop heeft verweerder er op gewezen dat een winlocatie een ander, afzonderlijk traject doorloopt. Aan de hand van de resultaten van de proefboring zal dit traject al dan niet gestart worden. Bevoegd gezag bij deze procedure is de minister van Economische Zaken, die dan ook de milieugevolgen beoordeelt.

9.2. De omgevingsvergunning is door vergunninghouder gevraagd met het oog op proefboringen. Gelet op hetgeen is overwogen in rechtsoverweging 7, het feit dat niet vaststaat dat er na de proefboring winning zal volgen op deze locatie en de omstandigheid dat er voor de winning nog een afzonderlijk traject moet worden gevolgd, behoefde verweerder naar het oordeel van de rechtbank bij de verlening van de omgevingsvergunning terzake de betonplaat, het hekwerk en de uitrit niet mede te beoordelen of winning van koolwaterstof op deze locatie, gelet op de milieugevolgen van de winning, in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening. De beroepsgrond slaagt niet.

10. Volgens eiseres heeft de rechtsvoorganger van de huidige vergunninghouder toezeggingen gedaan over onder andere de duur van de proefboringen, de aard van de boringen (geen schaliegas), fracken en het opruimen van de locatie als de productie niet haalbaar is. Deze toezeggingen dienen in de vergunning te worden opgenomen, aldus eiseres.

10.1. De rechtbank overweegt dat reeds gelet op de omstandigheid dat de omgevingsvergunning slechts is verleend voor de aanleg van een betonplaat, een uitrit en een hekwerk, en niet voor de boortoren en de booractiviteiten, geen voorwaarden aan de omgevingsvergunning behoefden te worden verbonden met de inhoud van de toezeggingen, zoals die, naar eiseres stelt, zijn gedaan.

11. Volgens eiseres diende de omgevingsvergunning niet voor onbepaalde tijd, maar voor bepaalde tijd te worden verleend, nu zij is verleend met het oog op de proefboringen.

11.1. Deze beroepsgrond slaagt niet. Daartoe overweegt de rechtbank het volgende. Ingevolge artikel 2.23, eerste lid, kan in een omgevingsvergunning worden bepaald dat zij geheel of gedeeltelijk geldt voor een daarin aangegeven termijn. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (uitspraak van 30 oktober 2013 in zaak nr. 201300432/1/A1) is om zodanige vergunning te verlenen vereist dat tijdelijk behoefte bestaat aan het bouwwerk waarvoor vergunning is gevraagd. Aan de hand van concrete, objectieve gegevens dient aannemelijk te zijn dat na het verstrijken van de gestelde termijn geen behoefte meer bestaat aan het tijdelijke bouwwerk. In het aangevoerde ziet de rechtbank in dit geval geen aanknopingspunten voor het oordeel dat het college op grond van de hem ten tijde van het besluit beschikbare gegevens aannemelijk heeft moeten achten dat de behoefte aan het hekwerk en de betonverharding op het perceel tijdelijk was. Daarbij neemt de rechtbank in aanmerking dat er geen concrete aanwijzingen zijn waaruit het college de zekerheid kon verkrijgen dat de desbetreffende voorzieningen na afloop van de proefboring weer zullen worden verwijderd. Verweerder heeft derhalve terecht een vergunning voor onbepaalde tijd verleend.

12. Volgens eiseres belemmert de huidige boorlocatie de plannen om het beekdal van de Vledder-Aa op den duur te herstellen en zou de locatie moeten worden opgeschoven om toekomstige ontwikkelingen voor de beek niet in de weg te zitten.

12.1. In reactie hierop heeft verweerder aangegeven dat de huidige locatie juist bewust is gekozen. De op grond van onderzoeksgegevens met betrekking tot de bodem (waar kan mogelijk gas gewonnen worden) meest geschikte locatie ligt in de EHS en daarom is bewust gekozen voor een alternatieve locatie buiten het EHS-gebied, de huidige locatie.

12.2. Onder verwijzing naar hetgeen onder 7.4 is overwogen, geldt ook hier, dat slechts de gevolgen voor de omgeving van de in de thans voorliggende omgevingsvergunning neergelegde activiteiten dienen te worden afgewogen en beoordeeld, en dat mogelijke gevolgen van de proefboring en winning op deze locatie hierbij niet van belang zijn. Het college dient te beslissen omtrent het verlenen van omgevingsvergunning voor het project, zoals dat is aangevraagd. Indien een project op zichzelf voor het college aanvaardbaar is, kan het bestaan van alternatieven slechts dan tot het onthouden van medewerking nopen, indien op voorhand duidelijk is dat door verwezenlijking van de alternatieven een gelijkwaardig resultaat kan worden bereikt met aanmerkelijk minder bezwaren. In het geen eiseres heeft aangevoerd ziet de rechtbank geen reden om te oordelen dat verweerder geen omgevingsvergunning heeft kunnen verlenen voor het plaatsen van het hekwerk, de betonplaat en de uitrit op deze locatie, gelet op de relatief geringe invloed van de vergunde activiteiten op deze locatie. Daartoe wordt overwogen dat uit hetgeen eiseres heeft aangevoerd niet concreet blijkt of en hoe door de keuze van deze locatie andere ruimtelijke ontwikkelingen daadwerkelijk worden belemmerd.

13. Volgens eiseres hebben de vergunde activiteiten negatieve gevolgen voor de flora en fauna dan wel de natuur, het milieu en het landschap ter plaatse. De activiteiten hebben

negatieve effecten op de intense stilte, de uitzonderlijke donkerte, het broeden op en nabij het terrein, de functie als foerageergebied en het landschapsschoon. Volgens eiseres is onvoldoende onderzoek verricht. Zo is bijvoorbeeld niet onderzocht wat het effect is van een affakkelvlam en wat de effecten zijn van het geluid voor de fauna in de aangrenzende EHS. Eiseres meent voorts dat aan de vergunning duidelijke voorschriften hadden moeten worden verbonden om de nadelige gevolgen voor natuur en milieu te beperken. Ook had verweerder op grond van het vigerende bestemmingsplan Buitengebied compensatie dienen op te leggen voor de overlast en de negatieve effecten. Voorts meent eiseres dat verweerder in de vergunning regels had dienen op te nemen over onderhoudswerkzaamheden aan de proefboorlocatie. Eiseres stelt zich verder op het standpunt dat ten onrechte geen mer (milieu-effectrapportage)-procedure is gevolgd.

13.1. De rechtbank overweegt als volgt. Bij de aanvraag is een ruimtelijke onderbouwing gevoegd van Oranjewoud van 3 mei 2013. Uit de van die ruimtelijke onderbouwing deel uitmakende “Natuurtoets en Voortoets Natuurbeschermingswet 1998” blijkt dat ten behoeve van de proefboorlocatie onderzoek is gedaan naar de strijdigheden van de proefboorlocatie met de Flora-en faunawet, de eventuele aantasting van de kernkwaliteiten van de Ecologische hoofdstructuur (EHS) en de eventuele negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000 gebied Drents-Friese Wold en Leggelderveld.

Ten aanzien van mogelijke strijdigheid met bepalingen van de Flora-en faunawet wordt geconcludeerd dat effecten op broedende vogels niet aan de orde zijn, wanneer de werkzaamheden buiten het broedseizoen worden gestart. Effecten op andere beschermde soorten zijn niet aan de orde. In het rapport wordt ten aanzien van de EHS geconcludeerd dat negatieve effecten op de doelstellingen van de EHS niet aan de orde zijn.

Ten aanzien van het Natura 2000 gebied wordt aangegeven dat de voorgenomen ingreep in zijn geheel plaatsvindt buiten het Natura 2000 gebied. Er is geen sprake van verlies van oppervlakte van habitattypen of verlies aan leefgebied. De voorgenomen ingreep heeft geen effect op de kwaliteit van de habitattypen of het leefgebied van de overige soorten waarvoor instandhoudingsdoelen gelden. Effecten op de grondwaterstanden in de omgeving zijn niet aan de orde.

Aanbevolen wordt om de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren dan wel te starten voor het broedseizoen. Indien de werkzaamheden doorlopen tot in het broedseizoen dient continu te worden doorgewerkt om te voorkomen dat vogels tot broeden komen in het gebied waar gewerkt wordt. Voorts wordt aanbevolen voor aanvang van de werkzaamheden de eventuele vegetatie in de planlocatie en slootkanten kort af te maaien zodat eventueel hierin aanwezige soorten wegens gebrek aan dekking zullen vluchten.

Ten aanzien van vleermuizen wordt aangegeven dat tijdens de bouw en het gebruik van de locatie de verlichting niet zal worden gericht op de bomenrij ten noorden van het plangebied, die een functie vervult als vliegroute, waardoor verstoring kan worden voorkomen.

Blijkens de eveneens aan de ruimtelijke onderbouwing ten grondslag liggende door het waterschap verrichte watertoets is beïnvloeding van de plaatselijke hydrologie niet aan de orde. Het waterschap heeft inmiddels een vergunning verleend voor verrichtingen die ingrijpen in het watersysteem ter plaatse.

Voorts wordt milieuhinder ten gevolge van lichtproductie volgens dit rapport beperkt door de verlichting zodanig op te stellen dat deze op de locatie is gericht op plaatsen waar licht nodig is voor de werkzaamheden, zodat voorkomen wordt dat licht naar de omgeving van de locatie is gericht. Blijkens de ruimtelijke onderbouwing wordt geen geuroverlast verwacht.

In de ruimtelijke onderbouwing, die tevens is opgesteld als aanmeldingsnotitie ten behoeve van de mer (milieu-effectrapportage) beoordeling, wordt voorts geconcludeerd dat gelet op de kenmerken van het project, de plaats van het project buiten de ligging ten opzichte van het Natura 2000 gebied en EHS gebied en de kenmerken van het potentiële effect, geen sprake is

van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu als bedoeld in artikel 7.17 Wet milieubeheer zodat milieueffectrapportage niet nodig is.

Gelet op het voorgaande zijn naar het oordeel van de rechtbank de van de vergunde activiteiten te verwachten gevolgen voor de omliggende flora en fauna en het milieu in de ruimtelijke onderbouwing goed in kaart gebracht en zijn deze niet zodanig dat verweerder de vergunning in redelijkheid niet heeft kunnen verlenen. In de ruimtelijke onderbouwing zijn voorts aanbevelingen opgenomen, waaronder het niet uitvoeren van werkzaamheden gedurende de broedtijd en het treffen van maatregelen voor de verlichting op de bomenrij ten noorden van het plangebied, die een functie vervult als vliegroute. Namens vergunninghouder is ter zitting bevestigd dat deze aanbevelingen zullen worden opgevolgd.

Nu de ruimtelijke onderbouwing uitgaat van de proefboorlocatie en daarvan geen onevenredige negatieve effecten zijn te verwachten is naar het oordeel van de rechtbank evenmin aannemelijk dat van de (enkele) aanleg van de betonplaat en de uitrit alsmede van het oprichten van het hekwerk de gestelde effecten wel zijn te verwachten.

Eiseres heeft haar stelling, dat de activiteiten schade opleveren aan natuur en milieu, ook niet nader onderbouwd. Evenmin heeft eiseres onderbouwd waarom een mer nodig zou zijn. Gelet op de ruimtelijke onderbouwing ziet de rechtbank geen aanleiding voor het verbinden van voorschriften aan de vergunning danwel aan het opnemen van eisen over de opruiming van de locatie na het gebruik daarvan of het opleggen van compensatiemaatregelen.

14. Eiseres heeft er op gewezen dat het bestemmingsplan, waar het bestreden besluit op is gebaseerd, bij uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 6 augustus 2014 (2012207794/1R4) is vernietigd. Volgens eiseres betekent dit dat de bestemming waarop de omgevingsvergunning is gebaseerd vervalt en dat het besluit opnieuw moet worden getoetst aan het voorheen geldende bestemmingsplan.

14.1. Deze beroepsgrond slaagt niet. Volgens vaste jurisprudentie worden door de vernietiging van een besluit tot vaststelling van een bestemmingsplan de rechtsgevolgen van een een op basis van dat plan verleende omgevingsvergunning niet ongedaan gemaakt. (ABRvS 24 februari 2011, nr. 201008057/3/R3 en ABRvS 21 december 1999, AB 2000,78). Indien het bestemmingsplan dat is vernietigd als toetsingskader is gehanteerd bij het verlenen van een omgevingsvergunning die is voorbereid met toepassing van afdeling 3.4 van de Awb dient de rechtbank in beroep dat toetsingskader eveneens te hanteren (Vz ABRvS 10 september 2014, nr. 201400754/3/R2).

15. Hetgeen overigens is aangevoerd kan evenmin tot gegrondverklaring van het beroep leiden.

16. Gelet op het bovenstaande is het beroep ongegrond. Voor een proceskostenveroordeling bestaat geen aanleiding.

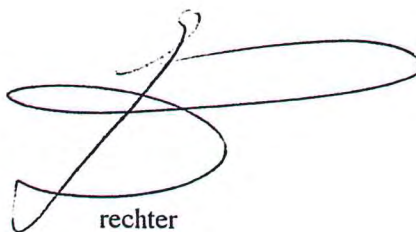
Beslissing

De rechtbank verklaart het beroep ongegrond.

Deze uitspraak is gedaan door mr. L. Mulder, voorzitter, en mr. J.L. Boxum en mr. V. van Dorst, rechters, in aanwezigheid van mr. F.K. Heiting, griffier. De beslissing is in het openbaar uitgesproken op 23 december 2014.

griffier

rechter

Rechtsmiddel

Tegen deze uitspraak kan binnen zes weken na de dag van verzending daarvan hoger beroep worden ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Afschrift verzonden aan partijen op: 23 DEC 2014

2014-12-8 wps RVO

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

> Retouradres Postbus 40225 8004 DE Zwolle

ONTVANGEN - 9 DEC 2014

Milieudefensiegroep Westerveld
Markeweg 11
7971 CW HAVELTERijksdienst voor
Ondernemend Nederland
Team Handhaving Dier, Natuur
en HandhavingsregiePostbus 40225
8004 DE Zwolle
mijn.rvo.nl**Contactpersoon**
Mevr. N. EvertsT 070 378 6683
F 070 378 6139
BHH@rvo.nl**Onze referentie**
F2014006732**Bijlagen**Datum 8 december 2014
Betreft Afwijzing verzoek tot handhaving

Geachte mevrouw Verf,

Op 12 september 2014 heeft de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) van u een verzoek tot handhaving van de Flora- en faunawet ontvangen. Het verzoek ziet op gasboringen bij een proefboorlocatie nabij Wapse. De initiatiefnemer van deze werkzaamheden is Vermilion Oil & Gas Netherlands B.V.

Uw overwegingen

Uit uw verzoek tot handhaving komt naar voren dat de initiatiefnemer in augustus en september 2014, proefboringen uitvoerde om te zoeken naar aardgas. U vroeg zich af of de initiatiefnemer zich aan de Flora- en faunawet hield ten aanzien van vogels en andere dier- en plantensoorten.

Overwegingen initiatiefnemer

Bij brief van 17 september 2014 is de initiatiefnemer in kennis gesteld van het door u ingediende handhavingsverzoek en verzocht hierop te reageren. Op 2 oktober 2014 ontving RVO.nl een reactie van de initiatiefnemer. Hieruit kwam naar voren dat de initiatiefnemer van mening is dat er voldoende rekening is gehouden met broedende vogels. Er zijn diverse maatregelen getroffen om te voorkomen dat vogels tot broeden kwamen in het plangebied. Hierbij stuurde de initiatiefnemer een ecologisch adviesrapport van Oranjewoud van mei 2013 op.

RVO.nl heeft de initiatiefnemer verzocht om aanvullende informatie, met name met betrekking tot ecologisch onderzoek naar vleermuizen. Bij brief van 21 november 2014 heeft de initiatiefnemer aan dit verzoek voldaan. Bij de brief ontving RVO.nl nog enkele andere ecologische adviesrapporten.

Mijn overwegingen

Uit de eerste reactie van de initiatiefnemer komt naar voren dat er maatregelen zijn getroffen om te voorkomen dat vogels tot broeden kwamen op de proefboorlocatie. Ten aanzien van jaar rond beschermde nesten in de nabije omgeving van de proefboorlocatie en overige beschermde dier- en plantensoorten (voornamelijk vleermuizen) was er echter te weinig concrete informatie om te kunnen beoordelen of er sprake was van een overtreding van de Flora- en faunawet.

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland
Team Handhaving Dier, Natuur
en Handhavingsregie

Datum
8 december 2014

Onze referentie
F2014006732

Bij de brief van 21 november 2014 stuurde de initiatiefnemer aanvullende informatie, waaruit naar voren kwam dat er meerdere ecologische onderzoeken zijn uitgevoerd. Hierbij is tevens onderzoek gedaan naar beschermde dier- en plantensoorten in de groenstructuur vlakbij de boorlocatie. Ook is er aanvullend vleermuisonderzoek verricht.

In de diverse ecologische onderzoeken is voldoende aandacht besteed aan diverse beschermde dier- en plantensoorten. Er is in de groenstructuur nabij de boorlocatie gezocht naar vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels. Er zijn twee broedparen van de buizerd gevonden. Deze bevinden zich echter op voldoende afstand van de boorlocatie (250 en 400 meter) en het is aannemelijk dat deze niet verstoord worden door de werkzaamheden. Verder ben ik van mening dat de door de initiatiefnemer getroffen maatregelen voldoende zijn, om te voorkomen dat vogels tot broeden komen. Hieruit vloeit geen overtreding van de Flora- en faunawet voort.

Er zijn meerdere ecologische onderzoeken naar vleermuizen uitgevoerd, omdat een eenmalige quickscan onvoldoende is om een goed beeld te krijgen van de effecten van de werkzaamheden op deze beschermde dieren. Tijdens de diverse veldbezoeken (onder andere in maart, april en augustus van dit jaar) zijn er diverse vleermuissoorten waargenomen. De groenstructuur doet vooral dienst als foerageergebied en maakt onderdeel uit van de vliegroute van vleermuizen. Er is aanvullend onderzoek verricht naar het verstorende effect van de verlichting van de boorlocatie.

Uit de ecologische onderzoeken is naar voren gekomen dat de verlichting van de bouwlampen op de boorlocatie een verstrend effect op de vleermuizen zou kunnen hebben. De initiatiefnemer heeft een grondwal aangelegd om uitstraling van licht naar de groenstructuur te voorkomen. Tevens is de hoeveelheid verlichting bijgesteld.

Conclusie

Op basis van de mij ter beschikking staande gegevens concludeer ik dat er voldoende rekening is gehouden met beschermde dier- en plantensoorten door het laten uitvoeren van meerdere ecologische onderzoeken en het treffen van diverse maatregelen. Ik heb geen overtreding van de Flora- en faunawet kunnen constateren en zie daarom geen aanleiding om over te gaan tot het treffen van handhavende maatregelen.

Besluit

Ik wijs uw verzoek tot handhaving van de Flora- en faunawet af.

Bezwaar

Indien u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen zes weken na verzending van deze brief een bezwaarschrift indienen. Een eventueel bezwaarschrift (ondertekend) kunt u met een kopie van deze brief, sturen naar:

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
Afdeling Juridische Zaken
Postbus 40225
8004 DE Zwolle

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland
Team Handhaving Dier, Natuur
en Handhavingsregie

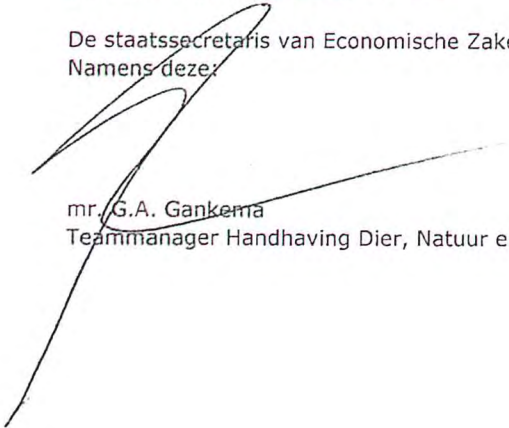
Datum
8 december 2014

Onze referentie
F2014006732

Tot slot

Ik ga ervan uit dat ik u hiermee voldoende geïnformeerd heb en de zaak kan sluiten. Indien u vragen heeft, kunt u contact opnemen met mevrouw N. Everts van Team Handhaving Dier, Natuur en Handhavingsregie – Cluster Bestuursrechtelijke Handhaving Flora- en faunawet, bereikbaar via telefoonnummer 070 – 378 6683. RVO.nl heeft deze zaak geregistreerd onder kenmerk **F2014006732**. Voor een snelle afhandeling verzoek ik u dit kenmerk in al uw correspondentie te gebruiken.

De staatssecretaris van Economische Zaken,
Namens deze:

mr. G.A. Gankema
Teammanager Handhaving Dier, Natuur en Handhavingsregie

Een afschrift van deze brief is verstuurd naar:
Vermilion Gas & Oil Netherlands B.V., Postbus 71, 8860 AB HARLINGEN

MEMO

Aan : Vermilion
 Van : Alie Alserda
 Kopie :
 Dossier : BA5753-141-100
 Project : Aardgastransportleiding Wapse-Vinkega
 Betreft : Effectbeoordeling tav das

Ons kenmerk : MD-GR20140380
 Datum : 12 december 2014
 Classificatie : Klant vertrouwelijk

Aanvullende effectbeoordeling leiding tracé Wapse – Vinkega ten aanzien van de das (*Meles meles*)

Aanleiding

Vermilion Oil & Gas Netherlands B.V. is voornemens een aardgastransportleiding aan te leggen van de locatie Wapse naar de locatie Vinkega. De aanleg van deze aardgastransportleiding is noodzakelijk om de afvoer van het gas vanaf de locatie Wapse mogelijk te maken.

De nieuwe aardgastransportleiding heeft een lengte van circa 10 kilometer. Het tracé is gelegen in de gemeente Weststellingwerf en de gemeente Westerveld in de provincie Friesland en provincie Drenthe. De aardgastransportleiding heeft een doorsnede van 114.3 mm en zal ingegraven worden op een diepte van minimaal 1.5 meter onder maaiveld of zal doormiddel van een gestuurde boring aangelegd worden. Op een aantal locaties zal dus gebruik worden gemaakt van een gestuurde boring om bestaande landschappelijke structuren te behouden. Om deze ruimtelijke ontwikkeling planologisch mogelijk te maken, is onder andere een toetsing aan de natuurwetgeving uitgevoerd (RHDHV; LW-GR20140017, Aardgastransportleiding Wapse – Vinkega toetsing natuurwetgeving, juli 2014).

In afbeelding 1 staat het leidingtracé weergegeven ter hoogte van de Reeweg (nabij het dorp Vledder, provincie Drenthe). Op deze locatie zijn tijdens een recent veldbezoek nieuwe sporen aangetroffen van een das in de vorm van een vers gegraven hol. Dit is tevens de locatie waar tijdens een recentelijk veldbezoek (18 juni 2014) sporen in de vorm van een wildwissel van een das zijn waargenomen.

Uitkomsten ecologische effectbeoordeling ten aanzien van de das

Tijdens het oriënterende veldbezoek (18 juni 2014) zijn ter hoogte van de Reeweg sporen gevonden die kunnen duiden op de aanwezigheid van leefgebied van de das. Het betrof de aanwezigheid van een wildwissel in de wal van een houtopstand, die duidelijke kenmerken had van een wildwissel voor dassen. Tijdens het veld bezoek zijn in de omgeving van het plangebied geen hollen of burchten aangetroffen, of andere sporen van vaste verblijfplaatsen van de das. Uit verspreidingsgegevens is bekend dat er in de omgeving dassen voorkomen. Het is zeer aannemelijk dat het plangebied onderdeel is van het leefgebied van de das. Waarbij vooral gebruik zal worden gemaakt van de agrarische percelen om te foerageren. Verder zal het plangebied gebruikt worden voor migratie tussen andere leefgebieden. Uit deze toetsing is gebleken dat er met in achtneming van de aangedragen mitigerende maatregelen er geen sprake zal zijn van een overtreding in het kader van de Flora- en faunawet ten aanzien van de das.

Op 3 december 2014 is er tijdens een voorbereidend veldonderzoek ter hoogte van de Reeweg een vers gegraven hol aangetroffen, niet ver van de locatie waar eerder sporen van een das zijn aangetroffen. Het hol bevindt zich op circa 20 – 25 meter vanaf de Reeweg en circa 10 – 15 meter vanaf het beoogde tracé (zie afbeelding 1). Op 4 december is er door een ecooloog nader gekeken naar dit hol. Waarbij tevens een tweede maal in de omgeving van het plangebied is gekeken naar mogelijke andere sporen van de das. In deze memo wordt een korte toelichting gegeven op de bevindingen van het veldbezoek van 4 december. En zal daarnaast een aanvullende effectbeoordeling worden uitgevoerd op basis van de recente bevindingen in het veld.

Afbeelding 1; locatie hol (rode cirkel) ten opzichte van leiding tracé (blauwe stippellijn)

Bevindingen veldbezoek

Bij inspectie van het hol is gebleken dat het hier gaat om een vers gegraven dassenhol (zie afbeelding 2). Het zand is uitgespreid in een mooie waaivorm en er liggen in de directe omgeving geen uitwerpselen. Verder ruikt het niet naar urine in het hol. Dassen zijn hele nette dieren en houden hun woonomgeving zeer schoon. Een vos is minder netjes en een vossenhol is daarmee vaak goed te onderscheiden van een dassenhol (dan wel burcht). Verder zijn er pootafdrukken en wroetsporen (zogenaamde 'sniffing holes') gevonden van de das (afbeelding 3). Een duidelijke latrine is niet in de directe omgeving aan getroffen. Pootafdrukken van een das onderscheiden zich van die van een vos doordat een das bredere afdrukken heeft met vijf tenen en een vos een smallere afdruk met maar vier tenen.

Het hol betreft een bij - burcht die zeer recent is gegraven. Tijdens het veldbezoek van 18 juni 2014 is er langs de randen van de akkers gekeken naar sporen en toen is het hol niet aangetroffen. Het zand bij de ingang ligt bovenop de stelen van het mais wat in het najaar geoogst is, waaruit valt op te maken dat het hol in de periode van de oogst gegraven is. Mogelijk is het hol gegraven omdat er op de aangrenzende akkers veel voedsel aanwezig was en het hol een goede uitvalsbasis is gebleken. Of het hol wordt gebruikt door een solitair (juveniel) mannetje die een nieuwe (tijdelijke) verblijfplaats nodig heeft. In de kraamperiode worden mannetjes vaker geweerd van de hoofdburcht en nemen dan hun toevlucht in (tijdelijke) bij-burchten. Of de burcht is gegraven om het beschikbare voedsel op de aangrenzende akkers te kunnen benutten.

Afbeelding 2; de betreffende bij-burcht

Afbeelding 3; linksboven; pootafdruk van een das (vijf tenen) rechtsonder; graafsporen en woelssporen van een das

Aanvullende effectbeoordeling in het kader van de Flora en faunawet

In de eerdere effectbeoordeling was het uitgangspunt dat het plangebied geen direct onderdeel was van het beschermde functioneel leefgebied van de das. De verstoring die voortkomt uit de beoogde werkzaamheden zullen daarmee niet leiden tot negatieve effecten op het functioneel leefgebied van de das. Hiermee is een overtreding van artikel 11 in het kader van de Flora- en faunawet niet aan orde.

Van een overtreding van artikel 10 is geen sprake omdat de werkzaamheden niet tot doel hebben om de das, dan wel zijn functioneel leefgebied opzettelijk te verontrusten.

Nu echter op basis van de recente bevindingen is gebleken dat er op dit moment wel een hol in de directe omgeving van het plangebied is gelegen kan de aanwezigheid van functioneel leefgebied van de das niet meer worden uitgesloten. Hiermee kan er sprake zijn van negatieve effecten op het functioneel leefgebied van de das waarmee er ook sprake kan zijn van een overtreding van artikel 11 in het kader van de Flora- en faunawet.

Vaste rust- en verblijfplaatsen van de das zijn de plekken waar de das periodiek in verblijft. Dit zijn de 'bij-burchten' die bijvoorbeeld gebruikt worden in tijden dat op een bepaalde plek veel voedsel te vinden is of wanneer het mannetje vanwege de pasgeboren jongen niet getolereerd wordt in de hoofdburcht. De kraamperiode voor dassen loopt globaal van december tot en met juni.

Overtreding van artikel 11 is aan de orde als de burcht waarin de voortplanting plaatsvindt of waar de das rust, vernietigd of aangetast wordt. Er is ook sprake van een overtreding als de functionele leefomgeving van de burcht verslechtert of wordt vernietigd, waardoor de burcht de functie van voortplantingsplaats of vaste rust- en verblijfplaats niet meer kan vervullen.

Wanneer er op enkele meters vanaf het hol werkzaamheden worden uitgevoerd zal hiermee zeker verstoring optreden van het functioneel leefgebied van de das. Het is mogelijk dat als gevolg hiervan de functie van de verblijfplaats en de directe omgeving tijdelijk komt te vervallen, dan wel tijdelijk verslechterd. De werkzaamheden binnen een straal van 50 – 100 meter vanaf de burcht kunnen leiden tot tijdelijke verstoring van de dassenburcht (bron; Das&Boom). Belangrijk bij het beoordelen van negatieve effecten op dassenburchten is dat er gedacht moet worden in territoria van families. Een familie heeft een hoofdburcht en 1 of meerdere bij-burchten, afhankelijk van de grootte van de familie. Een incidenteel belopen of onbewoonde burcht kan dus een bij-burcht zijn die belangrijk is als vluchtplaats wanneer de hoofdburcht wordt verstoord door bijvoorbeeld menselijke activiteit, verandering in grondwaterstand of voedselaanbod. Daarnaast kunnen werkzaamheden op grotere afstand maar wel binnen het foerageergebied van de das ook leiden tot tijdelijk verstoring van het leefgebied. Hierbij kan uit worden gegaan van een afstand van 500 meter rondom de burcht (bron; Das&Boom & www.dassenwerkgroepbrabant.nl).

Van permanente verstoring zal echter geen sprake zijn. Op basis van bovenstaande effectbeoordeling kan een overtreding van artikel 11 van de flora- en faunawet niet op voorhand uitgesloten worden. Om effecten uit te kunnen sluiten zullen er daarom mitigerende maatregelen genomen moeten worden. Wanneer er na het nemen van mitigerende maatregelen nog steeds sprake van aantasting van het functioneel leefgebied dan zal hiervoor een ontheffing in het kader van de flora- en faunawet noodzakelijk zijn.

Mitigerende maatregelen

Zoals hierboven al is aangegeven is het van belang dat de functionaliteit van het leefgebied niet verslechterd, dan wel komt te vervallen als gevolg van de beoogde aanleg van de gastransportleiding. Om het functioneren van het hol en het functioneel leefgebied te garanderen worden de volgende mitigerende maatregelen aanbevolen:

Aanleg door middel van een gestuurde boring.

Om effecten op de burcht en het omliggende leefgebied te voorkomen of dan wel te minimaliseren is het van belang dat de leiding door middel van een gestuurde boring wordt aangelegd. Hiermee vinden er geen concrete werkzaamheden plaats in het leefgebied en in de directe omgeving van de burcht. De boring zal tot op maximaal 3 meter diepte gebeuren waarmee er geen effecten op het hydrologisch systeem zal optreden. Het uitvoeren van een diepere boring kan tot verstoring van on-doorlaatbare lagen leiden en daarmee tot wijzigingen in de grondwaterspiegel en dat is niet wenselijk.

In de gevoelige periode (gevoelige periode december – juni kraamperiode)

Wanneer de werkzaamheden uitgevoerd worden in de gevoelige periode dan zal er minimaal 100 meter rondom de bij-burcht verstoringvrij moeten zijn om de functionaliteit van de bij-burcht en de directe omgeving te kunnen waarborgen.

Buiten de gevoelige periode: (gevoelige periode december – juni (kraamperiode))

Wanneer de werkzaamheden buiten de gevoelige periode voor de das uitgevoerd worden hoeft er een minder grote afstand tot de bij-burcht in acht te worden genomen om de functionaliteit te kunnen blijven waarborgen. Buiten de gevoelige periode moet er minimaal een afstand van 50 meter aan weerszijde van de burcht in acht worden genomen.

Door op voldoende afstand van de burcht te werken zal er geen sprake zijn van een directe verstoring van deze vaste verblijfplaats. Er is geen sprake van verstoring van de dagelijkse rustperiode van de das. Daarnaast is het mogelijk voor de das om de burcht vrij te verlaten en weer te betreden. Tevens kan er gebruik worden gemaakt van de aanwezige wildwissels om te migreren en zal er verder voldoende voedselaanbod aanwezig zijn in de directe omgeving van de verblijfplaats.

Geen werkzaamheden in de avond en nacht

De das is een nacht actieve soort en zal vooral verstoring ondervinden wanneer er in de omgeving van de burcht in de nacht en schemer gewerkt wordt. Deze verstoring is niet gebonden aan een specifieke periode en kan niet direct gemitigeerd worden door op afstand te blijven. Hierbij gaat het er juist om dat de das er in de nachtelijke uren op uit trekt om te foerageren en sociale interactie te hebben met soort genoten. Daarom mogen er in ten minste een straal van 500 meter aan weerszijden van deze bij-burcht geen werkzaamheden gedurende de nacht en avondschemer worden uitgevoerd.

Hiermee is de functionaliteit van het leefgebied in de directe omgeving van de bij-burcht gegarandeerd en is daarmee ook de functionaliteit van de bij-burcht gegarandeerd.

Uittreed plaatsen bij graafwerkzaamheden

Op iets ruimere afstand tot een cirkel van een kilometer rondom de locatie van de bij-burcht is het gewenst dat er bij graafwerkzaamheden rekening wordt gehouden met uittreed plaatsen voor dassen. Wanneer een das per ongeluk in de gegraven geul terecht komt dan moet deze in staat zijn er ook weer uit te komen. Hiervoor is het noodzakelijk dat er om de 20 meter een flauw talud aanwezig is waarbij de das gemakkelijk omhoog kan lopen.

Met het aanleggen van uittreed locaties is ook de functionaliteit van een groter deel van het leefgebied, waarbij deze vooral de functie van foerageergebied en migratieroute zal vervullen, afdoende gewaarborgd.

Conclusie

Met in achtneming van bovenstaande aanbevelingen zal er geen sprake zijn van een dusdanige mate van verstoring dan wel aantasting van het functioneel leefgebied en bij-burcht, dat er sprake is van een afname of aantasting van de functionaliteit. Hiermee is er geen sprake van een overtreding van artikel 11 in het kader van de

Flora- en faunawet. Het is daarmee ook niet noodzakelijk om een ontheffing aan te vragen. Wel zullen de mitigerende maatregelen opgenomen moeten worden in een ecologisch werkprotocol. De uitvoering van de werkzaamheden en de mitigerende maatregelen zoals geformuleerd in het ecologisch werkprotocol moeten worden uitgevoerd onder begeleiding van een ter zake kundige. Deze ter zake kundige ziet toe op het voorkomen van verstoring gedurende de werkzaamheden. Mocht blijken dat er toch sprake is van verstoring dan worden de werkzaamheden tijdelijk stik gelegd en zal gezocht worden naar een passende oplossing op verdergaande verstoring te voorkomen. Hiermee wordt in voldoende mate invulling gegeven aan het zorgvuldig handelen.

Goedgekeurd door het college van burgemeester en wethouders in vergadering van 24 februari 2015

Verleende omgevingsvergunning aardgastransportleiding Wapse - Vinkega

Burgemeester en wethouders van Westerveld maken bekend dat zij met toepassing van artikel 2.12, eerste lid sub a onder 3 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht een omgevingsvergunning (verzonden 4 maart 2015) hebben verleend voor de aanleg van een leidingtracé vanaf locatie Noordenveldweg nabij 3, 7983 LH in Wapse (gemeente Westerveld) naar locatie Westvierderparten in Vinkega (gemeente Westellingwerf) (zaaknummer 94802).

Ter inzage: de omgevingsvergunning met bijbehorende stukken, waaronder de ruimtelijke onderbouwing, zijn vanaf 4 maart 2015 tot en met 14 april 2015 op afspraak in te zien bij de publieksbalie in het gemeentehuis in Diever gedurende de openingstijden. De stukken zijn digitaal raadpleegbaar op de website www.ruimtelijkeplannen.nl met identificatienummer NL.IMRO.1701.509AFWWapseVinkega.

Beroep: tegen de beschikking kan tot en met 14 april 2015 beroep worden ingesteld door:

- degenen die zienswijzen hebben ingebracht tegen de ontwerpbeschikking.
- belanghebbenden aan wie redelijkerwijs niet kan worden verweten geen zienswijzen te hebben ingebracht tegen de ontwerpbeschikking
- belanghebbenden tegen de wijzigingen die bij het nemen van het besluit ten opzichte van het ontwerp zijn aangebracht.

De beschikking wordt na afloop van de beroepstermijn van kracht tenzij gedurende die termijn beroep is ingesteld en een verzoek om een voorlopige voorziening is gedaan. De beschikking wordt niet van kracht voordat op dat verzoek is beslist. Het beroepschrift moet worden ingediend bij Rechtbank Noord-Nederland, afdeling Bestuursrecht, Postbus 150, 9700 AD Groningen. Het verzoek om voorlopige voorziening moet worden gericht aan de Voorzieningenrechter van de rechtbank. Voor meer informatie over de procedure en de eventuele bijkomende kosten verwijzen wij u naar de website van de rechtbank.